

ΓΡΙΓ. ΚΣΕΝΟΠΥΛΥ

ΣΤΕΛΑ
ΒΙΟΛΑΝΤΙ

572
82

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

AST.
IT'ANOL

ENADINO KEMINITE
POTON WTON
127

D10
419a

ΓΡΙΓΟΡΙΥ ΚΣΕΝΟΠΥΛΥ

ΣΤΕΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΙ

(Ερως εσταβρομένος)

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN BLOOM

(Book 1000-1009)

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ΣΤΕΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΙ

(Ερως Εσταβρομένος)

LEVER BROTHERS

SALES

ΠΑΡΑΤΗΗΟΜΑΤΑ

ΣΕΑ.	ΣΙΡΑ	ΑΝΤΙ	ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΙ
10	2 απο κάτω	— ιστερα	-ιστερα
20	8	Κ' εγo	— Κ' εγo
30	6	Επιτα	— Επιτα
37	8	κ' ο Νταντις	κι ο Νταντις
39	8	κ' περιπιόταν	κ' επεριπιόταν
55	15	κ' ο Βιολάντις	κι ο Βιολάντις

„Ο ΣΗ ΠΥ ΧΟΡΙΣ ΝΑ ΤΟ ΝΙΘΙΣ ΓΕ-
 ΜΙΣΕΣ ΤΙ ΖΟΙ-ΜΥ. ΟΛΑΚΕΡΙ ΜΕ ΤΟ
 ΒΑΘΙΤΕΡΟ ΠΟΝΟ, ΔΕΚΣΥ ΑΠΟ ΤΑ
 ΣΠΑΡΑΓΜΕΝΑ ΒΑΘΙ ΤΙΣ ΚΑΡΔΙΑΣ-
 ΜΥ, ΠΟΛΙΑΓΑΠΙΜΕΝΙ-ΜΥ, ΕΝΑ ΦΙ-
 ΛΙ ΑΛΙΘΙΝΟ, ΕΝΑ ΦΙΛΙ ΑΘΑΝΑΤΟ,
 ΑΠΟ ΚΙΝΑ ΠΥ ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΠΟΝΕ-
 ΜΕΝΙ ΑΓΑΠΗ, ΣΑΝ ΤΙ ΔΙΚΙ-ΜΥ,
 ΜΠΟΡΙ ΝΑ ΔΟΥΣΙ•.

ΠΡΕΛΥΔΙΟ

ΓΝΟΡΙΣΑ τι Στέλα Βιολάντι, άνθος μέσα «στο άθος τον λαμπρον ζακινθιον πορθενον», πυ πσάλι ο πιτίς-μας.

Ιχε τιν κάτσπρι, τι γολατένια ζάρχα τυ κρίνου· κι αλίθια, ήταν περισότερο λυλύδι παρα άνθρεπος τα όροσερο κε λεφκο αφτο πλάζμα, με τα μάδρα μάτια τα χαριτεδλέφαρα.

Τι γνόρικα μπουμπύχι σνάνιχτο ακόμα κε άγυρο, κε τιν ίδα πάλι όταν ορίμασε κε προτάνινξε τα παρθενικα φίλα — ό, τί θαδμοστι πυ ήταν! — κε εκόρπισε τιν εδοδία τον πρότον ιμέρον. .

Τιν ίδα ρια θραδια καλοκεριυ αλιζμόνιτι στο μαγι-κό-μας Κριονέρι, μέ:α στι βάρχα, στο „θαλάσιον κσί-λον“ τυ πιτί-μας, πυ έπλεε «γέμον έροτος κε φονον μουσικον». Κε τιν ίδα στο πλάι τυ νέυ, τυ πλάνυ, πυ τις πσιθίριζε λόγια κριφα, ενο εκίνι κρατύζε πσιλα τα κεφάλι· κ' έλεγεσ προς δεν ακύι, κι αν τ' ακύι, προς δεν τα πιστέδι τα λόγια τα πλάνσ. Α, ίχε τιν περιφάνια· τυ το καλο χορίτσι! Μα στιν άκρι τον μάβρον ματιον, μ' όλα το κιάφνιαζμα κε τι στενοχόρια, μυ φάνικε προς ίδα σαν μιαν αχτίνα χαρας μιστικις. Ο, τα πσεφτόλογα πυ πλα-

νον του αθού! Μι δεν ήτανι μεγάλη είνι βραδια τις ζοίς-
τις, πυ πίστεψε ι κόρι στο τέλος πως ίνε ι Εύλεχτι,
λίγες όρες πριν πάρι μια κόλα χαρτι φιστικι, με τι
άσπρι μαργαρίτα στιν κόχι, κε πριν χαράξει πάνω του
εόνια κατιδίχι-τις: «Ιμε διλί-συ!»;

Κε το έγγραψε με απόφασι ι αθού, κε το ίπε με
πειπίθεσι, για να μιν το κσεπι. Κι απο τότε τις χάρι-
σα όλι-μυ τι σιμπάθια, γιχιτι ήταν το θίμα. Κε μια
Νεράϊδα πυ γνορίζι όλα τα μιστικα, μια Νεράϊδα, πυ
κίερι τί γίνετε σε κάθε καρδια, σε κάθε σπίτι, σε κάθε
πιράμερο, σε κάθε σκοτάδι. Αφτι μ' επίγε στο σπίτι
τις Στέλας Βολάντι, — στο νιόχτι το παλατάχι τις
Κενύργιας Ρόγας, — κ' εκι μυ τα ίπε, κ' εκι μυ τα
έδixε όλα!

Κε ίδα τον κρίνο μαραμένο, όταν άστραψε
κ' εβρόντισε κατ' επάνο-του ι πατρικι οργι. Μα κε τί
άλο ίθελε για να μαραθι ένας κρίνος;

Κε ίδα τι θλίπει τις Στέλας τιν αθάκριτι, τι θυδι,
τιν ιπερίφανι. Κε τιν ίδα πλιγομένοι, μολοπιζμένοι, αλ
τους φριθερότερος σπαρχμυς, τι μεγαλίτερι οδίνι έχοντα;
κριμένοι θιθιά στιν πσιχι, — τι Στέλα τιν εροτεμένι πυ
εμαρτιρόσε.

Κε τιν άκουσα να πσιθιρίζι μ' ανέφραστι σιντριβι:
το απελπιζμένο εκίνο: «Αχ, πάι! δε με χοράι άλο το
σπίτι το πατέρα μου!» Κ' έπιτα ίδα όλο το κσαφνικο,
το τρομαχτικο κσίπνιμα τις δινατις εκίνις πσιχis, πυ τι
δοκίμαζε ι θία κε το μαρτίριο. Κι άκουσα τα χίλια «όχι»
πυ πρόφερνε, το ένα σπαραχτικότερο απο τ'άλο, τα «όχι»
τα πιζματικα, τα ισχιρα, κε μεγαλόπρεπα, πυ έμιαζαν
με τόσοι θράχυσ, μέσα στιν άγριη θάλασσα τις οργis, το
μίσους, τις αδικίας.

Κ' έπιτα τιν ίδα ν' ανεθένι το Γολγοθά-τις, — τι

στενι εκίνι κε γιριστι εκαλίτσα τις σοφίτας, σα φάντασμα στο ειθαμπο μέσα τυ διλινου, στο φος πυ έστελνε απο δις μικρους φενκίτες ι παιχομυχύ:α ιμέρα... Κ' ήταν στο μπράτσο τυ πατέρα-τις, τιν όρα εκίνι, κ' έλεγε: προς μετάνιοσε ο γέρος για τι εκλιρότι-τυ κε προς τιν οδιγύσε στο γαμπρο. Αχ, νε' σε Κάπιον τιν οδιγύσε κε τόρα...

Κε τιν ιδα πσιλα, στι μικρι καμαρύλα τις σοφίτας, πυ τις θίμιζε τα εφτιχιζμένα πεδικά-τις χρόνια, με τι ανθιζμένοι ριζεντά στο παράθιρο, στι στενι καμαρύλα πυ, — ό ιρονία! — τιν ίχαν κλίσι μεγάλι, ι ν' αρνιθι τιν Αγάπι-τις; ι να πεθάνι.

Κ' εδο μέσα τιν ιδα να κλάψει, για πρότι κε ίστερι φορα. Ο, τον απέραντο εκίνο θρίνο! Ι νίχτα έκλεγε μαζί-τις, κε στον κατάμαβρο ουανο τα άστρα έλαμπαν δακριστάλαχτα.

Κε κάτω... κάτω γιόρταζαν χαροκόπι, διασκεδάζαν, τραγουδύσαν. Αλίθια' απ' όλι αφτι τιν ιστορία, κανέναν άλος δεν ίχε να υποféρι, παρα ι Στέλα, — άχ, ι διςτιχιζμένοι ι Στέλα!..

Κε μιαν αβγι, ιδα εκόρπια τα χλομα, τα μαρμαμένα πέταλα τυ κρίνου... Ι Στέλα Βιολάντι προτίμισε ν' αρνιθι τι ζοί-τις παρα τιν Αγάπι-τις.

Κε πέθανε χορις να μάθι ποτε τι φοδερι αλίθια, — τι λιπίθηκε πια ο θεος, — πέθανε με τι γλικι πλάι προς κάπιος τιν ίχε αγαπίσι.

Τότε, ό, τότε ι μιστικί-μου συμπάθια έγινε λατρία. Κε με τι λατρία αφτι, θα στίσο σήμερα το βομό-μου, μικρο κε φτοχο κε αστόλιστο. Μα ελπίζο να μου τον στολίουν μερικες «καλες κ' εσθαντικες παιχες» με τα διαμάντια τις συμπάθιας, πυ ίσος θα τους αποσπάσι ο σταδρομένος αφτος Ερος, στι θλίπει τυ φριχτου μαρτυριού κε τυ άδικου θάνατου.

ΙΤΑΝ εποχή, που η ιπάλιλι του Αγκλικού Τηλεγρα-
φίου έπεζαν, στη μικρή είχαν πόλη, ρόλο χριστις νεο-
λέας. Πεδία καλον οικογενιον η περισότερη, χωρίς ανάν-
κες, κροδέδανε το μικρό-τους μικθο σε λύσα κε διασκε-
δάσεις. Στην ενδιμοσία κε στους τρόπους, η διο ή τρις κέ-
νη τηλεγραφίτες, νεορη Αγκλι, έφρομη κε ροδοχόκινι, εχρη-
σίμεδαν ος υπόδιγμα στους ντόπιους. Τα ίδια κομπσα κε
πλατια κοστόμια, τα ίδια παράκσενα καπέλα, τα ίδια
χρωματιστα υποδήματα, η ίδιες σκερτσόζικες γραβάτες, κε
πάντα στην κομπότριπα ένα λυλούδι φανταχτερο. Τους
σχετικά εφπόρους προσπαθύσαν να μιμύντε κε η φτοχό-
τəri σινάδεληφι. Ετσι ολόκληρο το κοματίο σκερπύσε μια
λάμπρι, που ίχε την ιδιότιτα να τραβα κάθε πεταλούδα
η πεταλιδίτσα, κε το γινεχίο όνιρο τον δεκαοχτο κε ίκοσι
χρόνον ήταν ενι ο „άνκλος“ τηλεγραφίτης, όπος εδο στην
Αθήνα ο Εβελπις ή ο Δόκιμος.

Τις περικότερες επιτιχίες εμετρύσε ο Χριστάκις Ζα-
μάνος. Δεν ήταν ο πιο όμορφος, ότε ο πιο πλούσιος.
Μελαχρινος πολι, με παχια χίλια, με κάτασπρα δόντια,
με ζγουρα κατάμαβρα μαλιστα, αμύστακος σχεδον, πσιλος
κε ατελίοςτος, καθος φορύσε την ανκλική-του φορεσια, έμιαζε
λιγάχι μ' εκσοτικο ιριάχριο, που πολιτίστηκε τότε — ίστερα
απο Αγκλος. Συ ίχε όμος μια γλίχα, μια χάρι ο μα-

εσχαρας! Το γέλιο-το μάλικτα, — ένα χαμόγελο πεδικο. γεμάτο κολοσίνοι κι αθούριτα, — έσταζε μέλι κε καταχτύ-
σε κόσμο. Τον αγαπούσαν όλοι, χερς να ροτα κανις τί
ίταν απο μέσα. Ι γινέκες, μικρες, μεγάλες, τριλένουνταν
να τονε βλέπουν· τα ματάκια εγλάροναν ερωτικότατα μό-
λις τον αντίκριζαν στον περίπατο, κε ι τρέπες τυ χαιδε-
μένου ήταν πάντα γεμάτες ραβασάνια, απο τα πιο παρ-
θενικά κε δила ος τα πιο τολμια κε κσετσίποτα.

Ι Στέλα, ι μεγαλύτερι κόρι τυ Παναγι Βιολάντι,
τον χίταζε αδιάφορα. Δεν ίχε τόσι φιλεδοκεία αφτι· δεν
έβαλε ποτε με το νύ-τις να καταχτίσι νέο, πυ καθεμια
τον ίθελε κε τυ το έδιχνε. Επιτα ίχε κε τιν περιφάνια-
τυ το καλο κορίτσι. Δεν θα καταδεχόταν ποτε να γίνι
μια απ'τις πολες. Ν' αγαπιθι απο έναν άνθρωπο σλ.θινα,
να τον αγαπίσι αλιθινότερα, να τις τον δόσι με τιν
εφχί-τυ ο πατέρας-τις κε να ζίσουν εφτιχιζμένοι, αφτο,
νε, ήταν τόνιρό-τις. Κ' ενούσε ότι ο άνθρωπος αφτος
δεν ήταν, δεν μπορούσε να ίνε ο Χριστάκις Ζαράνος·
γι' αφτο αν κε τον εγνόριζε λιγάκι, αν κε τις άρεσε κι-
τα βάθος, εκσακολουθύσε να τον κιτάζι αδιάφερα. Οποτε
τι χερετύσε στον περίπατο, ι Στέλα ανταποκρίνετο με
όλι τι σοβαρότητα κε τιν αξιοπρέπια· κε κάποτε πυ-
κάθιζε δίπλα-τις στο Ζιχαροπλαστήο, — σίμπτοι θέ-
δεα, — δε γίρισε να τον κιτάκι ύτε μια φορα.

Δεν ήταν σε θέσι να το εκσιγίκι αφτο ο Ζιμάνος,
κε το παρεσιγίσε· το πήρε για περιφρόνισι· ο εγοϊζμος
τυ χαιδεμένου πλιγόθηκε, κι απο τιν ιμέρα εκίνι ι Στέλα
Βιολάντι τυ καρφόθηκε στα καλα.

— Άσε-τιν κ' έγνια-τις, ίπε σ' ένα φίλο-τυ, στον
Ανκλο Στέφενσον, — άσε-τιν κε θα τιν χάμο εγο να
βυρλιστι!

Ι αλίθια ίνε, ότι ο καταχτιτις δι:χολέφτικε. Κάθε

τρόπο μεταχιρίστηκε για να τις δώσει αγάπη, για να την πείσει ότι αφτιν προτιμα απ' όλες· αλλα η Στέλα άργισε να το καταλάβει, και προπάντων άργισε να το πιστέψει.

Επιτέλους δέχθηκε κ' ένα γράμα-του. Τις το έδωσε με τρόπο στο χέρι, τι βραδια που είχαν πάει με τις θάρκες στο Κριονέρι, μια μεγάλη παρέα. Τις ήλθε, αλήθεια, να το δώσει πίσω· αλλα τα έχασε, έτρεμε ολόκληρι, δεν ήξερε πως να το κάνει χωρίς να εκτεθει. Κ' έτσι, για να μη γίνει εχάνδαλο, το έχωσε στην ασιμένια-τις ζώνι, με την απόφασι να το το γιρίσει αλιότικα, χωρίς καν να το αντίξει...

Ος που να φτάει στο σπίτι-τις, άλαχσε λίγο τι γνώμη· έπιτα έτιχε κ' ένας άλος πιαζμος: το γράμα ήταν ανιχτο, χωρίς φάκελο.

Κλίστηκε στην καμαρόλα-τις, αρχι, και πριν να γδωθεί το διάβασε. Πόσες φορές; Υτε κ' εκείνη δεν κσέρι. Κσέρι μονάχα, ότι όλο το κsρι το κομοδίνου-τις ήχε και το γαλάζιο καντιλάκι που έχεε στο κομο, άρχισε να τσιτσιρίζει απο τις γρίλιες του παραθύρου θαμπόφενκε το καλοκέρνο γλικοχάραμα· κ' εκείνη ακόμα με το γράμα στο χέρι, ντιμένι όπος ήρθε, κsέχορ' απο το πsάθινο καπελάκι κι απο την ασιμένια ζώνι, που τα ήχε πετάξει πάνω στο κρεβάτι!..

Ε, ος την όραν εκείνη η Στέλα το ήχε πιστέψει. Ιχε και την ιπεριφάνια-του το καλο κορίτσι. Και γιατί τάχα να μη την αγαπούσε αλήθινα, κι αφτιν μονάχα, ο Χριστακis; Δεν τις άκsζε μίπος; Δεν ήταν όμορφη; δεν ήταν απο σπίτι καλο; δεν ήχε πρίκα μεγάλη; Και τί τις έλειπε; πιά ήταν η καλίτερί-τις;

Κε με το χsίδισμα του ερωτικου γράματος, με το πsιθίρισμα τον γλικον λόγον που πλημύσαν το δομάτιος με μυτικι, κsίπνισε όλος ο εγοiζμος τις ορέας και πλόης νιχοκιροπόλης, που στην κινονία εκείνη ήχε αντίξει-

λες αρχοντοπούλες κε κοντεσίνες. Κ' εκσίπνισε εφχάριστα πολι, σ' ένα έσθιμα ικανοπίσις θαθιας, πυ ετόνονε το παρθενικο εόμα, μ' όλι τιν εκσάντλισι τις αγρίπνιας κε τις σινκίνικις. Ο, νε, τιν κσεχόρισε ο Χριστάκις κε τιν αγάπισε. Ιταν ι Εκλεχτι.

Κε με τι σκέπει αφτι, ανόρθοσε το κιπαρισένιο ανάστιμα, κ' επρότινε τα όριμα στίθι, κι άνικσε απλανι κε ονιροπόλα τα χαριτεδλέφορα μάβρα μάτια, κ' εσέκοσε τα τορνεφτα χέρια ος το κεφάλι, κ' ετραύδικε τις μεγάλες φουρχέτες πυ τις κρατύσαν τον κότσο, κ' ετινάχθηκε με κίνιμα ζού ορέυ, ιπερίφανυ, κ' άφισε να καταπέσι σα μάβρος χίμαρος ι άφθονι κόμι-τις... Επιτα σινέπλεχσε τα δάχτυλα απο πίσο, κ' εστίριχσε το ινίο στις παλάμες. Σ' αφτι τι στάσι, — ό, τι θαδμαστι πυ ήταν! — έμινε όρα πολι.

Ιθελε, κολοκεβόταν, ήταν εφτιχιζμένι να τιν αγαπα ο Χριστάκις. Κσερέτε, ότι άμχ ι γινέκα θέλι, άμα δέχετε να τιν αγαπα ένας άντρας, αφτο σιμένι ότι τον αγαπα. Τέτια ίνε ι αγάπι απο τι φίσι, παθιτικι, κε γι' αφτο ποτε ι πολι σπάνιχ έχι τιν προτεβυλία. Κε τόρα ι Στέλα προσπαθι, χορις κόπο, να θιμιθι όλες τις λεπτομέριες τις εκδίλοσις, όλι τιν ιστορία τις σινειόικις, τα μικρα επισόδια τον σιναντίσεων, απο μίνες τόρα, τα τριφερά τυ βλέματα, το επίμονο παρακολούθιμα, τα διφορούμενα μισόλογα, — όλα, απο τι στιγμι τις πρώτις γνωριμίας με τιν τιπικι, αλα χαριτομένι ιπόκλησι, ες τι θερμι χираπεία τυ αποπεινυ αποχοριζιμυ, ειι στιν αποβάθρα... Κε τα παραμικρότερα, κε τα πιο ασίμαντα ίχαν τόρα αμέτριτι βαρίτιτα. Απορύσε κι αφτι ι ίδια πός τα θιμότανε με τόσι διάβγια· δεν ίκσερε ότι τις ίχαν κάμι τόσι εντίποσι. Τον αγαπούσε, πριν να διαβάσι το γράμα τυ; ..

Επείσε να χιμ.θι, αλα ο ήλιος τιν ήδρε άγρι.πνι.
 Ηρότι φερα τις σινέθινε τέτιο πράμα· ήταν ο πρότος-τις
 έρωτα; αφτος. Οταν σπύδαζε στο Αρσάκιο τις Κερκίρας,
 ήχε ποθίσι ν' αγαπιθι απο έναν όμορφο μαθιτι, πυ χά-
 ποτε τον έδλεπε· όμος ο εφ.θικός-τις πόθος έμινε πό-
 θος κ' εζήστικε, κε μάλιστα χορις οδίνι, γιατι ο μορ-
 φονις τα ήχε προπολυ με χάπια σιμαθίτριά-τις. Απο
 τιν Κέρκιρα γίρισε στιν πατρίδα-τις, όταν έγινε διχάκσι
 χρονο. Τα κατόπι διο-τρία χρόνια πέραςαν έτσι μ' ένα-
 διο πόθος επίσης μιστικος, αδίνατος κι ακίνδινος. Επιση,
 στιν ηλικία τον δεκαοχτο χρονον, ι Στέλα έμιαζε με
 μπουμπόνι πυ δεν ήχε ανίξει ακόμη τα φίλα-τυ. Μόλις
 τόρα, εδω κε λίγος μίνει, άρχισε ν' ακού τι φονι τις
 σάρκας, τι φονι τις ψίς, πιο έντονη, πιο επιήλιτικη,
 πιο καταλιπτι. Αρχισε να γνωρίζι τον εαφτό-τις ι παρ-
 θένα. Ι μακριες κε γλικιες μελανχολίες, ι απόκριφι στε-
 ναγμα, τ' ανέτια δάκρια, τα μιστικα ρίγι, τόρα ήχαν ένα
 λόγο πυ δεν τιν κίερεβγε. Το μπουμπόνι ήχε ανίξει κ'
 εσχόρπιζε τν εβδοία τον πρότον ιμερον. Κε σ' αφτι τιν
 κρίσιμη στιγμή, βρέθηκε μπρό:-τις ο Χριστάκις.

Ολι εχίνι ι αδιαφορία, πυ εσθανόταν απο περιφάνια,
 όταν άκουγε τα ερωτικά-τυ άθλα, όταν έδλεπε ότι τον
 ιθελαν όλες, χάθηκε, μόλις ενόιζε κ' επέστεπε αργα, ότι
 ο Χριστάκις αφτιν επροτιμούσε. Κι αφτι ι ίδιχ ι περιφά-
 νια τιν έχιμε τόρτ ν' ανταποκριθι με προθυμία, να τον
 αφίσι να ενσαρνώι αφτος τος πόθος-τις, — να τον
 αγαπίσι.

Δίετας: ακόμη, αλα τυ έγραψε.

Μια κόλα χαρτι φιστικι μικρόλα, με μια κομπι-
 μαργαρίτα στιν κόχι, με λίγα λόγια ανιχτογραμένα πυ
 χέμζτην όλι τι σελίδα, — τέτιο ήταν το πρότο-τις κε το
 τελεφτέο ερωτικο γράμα.

Κε το έγγραφει:

„Νε, Χριστάκι-μου ε' αγαπο κι' εγω, ε' αγαπο όσο
δεν φαντάζεσαι, όσο δεν μπορείς να φανταστείς. Ιμε δικί-
σου. Αγάπα-με. Ι Στέλα-σου“.

Κε το άλλο βράδι, σύμφωνα με την παρηνκελίχ-το,
το το έριξε απο το παράθυρο.

Αυτο ήταν όλο το ένκλιμά-τις.

ΔΕΝ περιγράφατε ι χαρά το Χριστάκι Ζιμάνο, όταν ελαθε το γράμα. Το έδωκε „ιπο εχεμίθιαν“ στους μισος ριναδέλφος-το, το ίπε στους άλλος μισος, κε για πολες ιμέρες το κομπσο ροματίο τον τηλεγραφιτον δεν ίχε έλο θέμα ρμιλίας. Αλιθια ίταν λιγάκι παράκιενο: ι Στέλα πο δεν ακύστικε ποτε; Ι Στέλα πο δεν κίτακε κανένα; ι Στέλα πο περιφρονύσε ακόμα κε αφτον; Α, ο Χριστάκις ίχε όλο το δικέομα να καφκιέτε, — κ' εκαφκώταν όσο μπορούσε.

Ο Στέφενσον, ο Ανγκλος τηλεγραφικς, ο πρίτανς να πόμε το ροματίο, ανάλαβε να δόσι στον εφτιχιζμένο ριναδέλφό-το μερικες ριμβουλες, χρίκιμες για τιν περίστασι.

Κε τόρα τί ρκοπέξι να κάμικ; το ίπε. „Να μ' αγαπας να ρ' αγαπό, για να περνόμε τον κερε;„ — όπος με τις άλες; Α, μπο! μπο! Τέτιο κορίτσι δεν το θρί- ρνικ; καθεμέρα. Ομορφι, φρόνιμι, κ' εκατο χιλιάδες πρίκα το λιγότερο... Πρέματα; Πρέπι να οφελιθικ απο τιν εφ- κερία κε να τι γιρέπει σε γάμο· γρίγορα μάλιστα, πριν να κριόσι το πράμα.

— Αλίθια λες... μα πός να κάμο;

— Να γράπεις ένα γράμα το πατέρα-τικ; ετιν Ανγκλία ειμς έτσι κάνομε.

Το καλάρεσε αφτο το Ζιμάνο κε, αν κε δεν τέ-

ριαζε με τις σινίθιες του τόπου, — όσο δεν τέριαζαν και νυχέρες που φορούσε, — πιάνι και κάνι μια γραφι στο γέρο Βιολάντι, και κοντολογις του γιρέβι τι θιγατέρα-του.

Δεν περιγράφετε ο θιμος και η απελπισία του Παναγι Βιολάντι, όταν έλαβε αφτο το γράμα!

Πολι παράκκενος άνθρωπος ο Παναγισ Βιολάντις, ο μεγαλέμπορος. Οσι γλίκα και καλосίνι έδιχνε το πρόσοπό-του, με τα μάδρα μπαρμπετόνια, τα εόνια χαμόγελο και τα χρισα γιαλια, — τόσι σκληρότητα κ' εγοιζμο έκριθε μέσα στην πσιχι. Ικσέρε να φορι στην εντέλια την προσοπίδα του καλυ, και για τέτιον τον ίχε ο κόσμος· κατα βάθος όμως δεν υπήρχε στη χώρα πιο απότομος άνθρωπος. Σίδερο τιλιγμένο με μπαμπάκι ο χαραχτίρας-του· κ' έφθανε να έρθις σε κάπος στενότερι σινάφια μαζί-του, για να εστανθις όλι-του την τραχίτιτα.

— Τί λέο-λεί;! φόνακε, άμα τελίωσε το γράμα του Ζαμάνυ.

Το μέτοπό-του ζάροσε, τα ματόφριδα σκεπάζθικαν με μάδρο σίνεφο, και απο τα χρισα γιαλια κσέφιγε η πρότι αστραπι.

Ολο σχεδον εκίνο το προι δεν έκαμε άλλο παρα να συλατσάρι στο γραφίο-του και να παραμιλι. Μέσα στο στενο εκίνο τετράγονο, το χοριζμένο με κίτρινα κάνκελα, έμιαζε αλιθινα θιρίο μέσα σε κλυβι.

— Τί λέο-λεί;! Ο γιος του Ζαμάνυ, ο πσορίτις του πσορίτι, ο παλιοτιλεγραφιτις, ο χαμένος επίρε το ατζάρντο να μυ γιρέπσι τι θιγατέρα-μου, εμένα-νε;.. Και τι στοχάστηκε; πως γιατι φορι νυχέρες και φιόρα, θαν του δόσο ιπόλιπσι εγω, ο Βιολάντις, και θα τον κάμο γαμπρο; Πφφ! κρίμας στα μπρόκολα!.. Μα δε με γνιάζι τόσο γι' αφτο.. Θαν του μινύσα εγώ διο λόγια

2. Στέλα Βιολάντι.

φιτεφτα κε δεμένα, κε θαν τον έβανα στι θέ.ι-τυ αμέ.ος. Μα εχίνο το άλο, το άλο!.. „Τολμο να ελπίζο, ί μά- λον ίμε ις θέσιν να ςας διαβεθεόςο, ότι ι θιγάτιρ-ςας δεν θα ίπι όχι, αν ςις ιπίτε νε“. Β α μ π έ ν ε! Μα πό. το κςέρι; τυ λόγου-ςυ; Τινε ρότιςες, μορε; τσι το ίπε;.. ςυ το ίπε;.. Ο, ιποπςία φριχτι!.. Μιν ελιζμόνιζε ι Στέλα τίνος ίνε θιγατέρα; Μιν εκαταδέχτικε να δόσι ακρόαςι ςε τέτιο ρεντίκοιο; Μιν έκαμε;.. Ο, φριχτι, φριχτι ιπο- πςία!.. Μά τον Αγιο κε μά το Σταθρομένο, αν ανακαλίψο τέτιο πράμα, θαν τι ςκοτόσο!

Κε τότε ο Βιολάντις έκαμε αφο το ςιιοιζμο, πυ τιμα πραγματικα τιν εκσιπνάδα-τυ:

— Για να μυ γράψι αφο, παναπι πο. τα γρά- ματα τα έχι έφκοια, κε θα τις έγγραφςε· κε για να μυ γράψι πο. „ίμε ις θέσιν να ςας διαβεθεόςο...“ παναπι πο. ι Στέλα ι τυ ίπε κανένα λόγο, ί... ί... ι τυ έγ- γραψςε. Ο, ςιμφορα τσι κε μαβρίλα-τσι! Μπόγια. θα γενο!

Πλιςίαζε μεςιμέρι, όταν άρπαχςε το καπέλο-τυ, έδο.ε θιαςτικα μερικες παρηνκελίε.ς κ' έφιγε τρεχάτο.ς για το ςπίτι. Τυ ίλθε μια ιδέα κι ανιπομονόζε να τιν βάλι ςε πράκςι.

Στο ςπίτι κςαφνιςτίκανε κάμπο.ο πυ τον ίδανε νο- ρίτερα.

— Πό. τόπαθε.ς, Παναγι; ρότιςε ι γινέχα-τυ.

— Αφιε-με, γιατι ςίμερα ίμε χαρύμενο.ς... πολι χαρύμενο.ς!

Κε πραγματικα, κατόρθο.ε να δόσι ςτο πρό.οπό- τυ μια λάμπςι πυ χαροπιό.ε όλο το ςπίτι. Ποτε ι ικο- γένια δεν εγεθμάτιςε φεδρότερα. Ι μικρε.ς μάλιςτα, ι Κα- τίνα κε ι Νένε, χάλα.αν τον κόζμο.

— Ε, ιςιχία! φόναζε ο Νταντις, ο μεγάλο.ς γιο.ς τυ Βιολάντι.

— Αφικέ-τα τα πεδία να κάμουν ό,τι θέλουν, έλεγε ο πατέρας· σίμερα ίμε για νάμει.

Περισότερο δεν τον ροτύσαν, γιατι ποτε δεν ίχε δόσι το θάρας σε κανένα, ότε στι γινέκα-του. Ι Στέλα όμως ίχε κάπιο προέστιμα. Προχθες το βράδι, πυ ίχε πάι στο θερινο θέατρο με τι θιά-τις, ο Χριστάκισ πρόφτασε να καθίσι λίγο κοντά-τις κε να τις πσιθιρίσι: «Τόρα θα κάμο ό,τι πρέπει. Θα σε γιρέψω» Κ' εκίνι εκλινε τ' ορέο κεφάλι, σα να τυ έλεγε: «Νε». Σίμερα λιπον, πυ έβλεπε έτσι χαρόμενο τον πατέρα-τις, έλεγε μέσα-τις προς κάτι τέτιο σινέβι. Κε νά πυ ο πατέρας δεν το άχυσε άσχιμα... Ο, πός γλικοχτιπύσε ι καρδιά-τις απο χαρα, απο ελπίδα, κε προς έλαμπαν τα μεγάλα εκίνα μάτια, τα μάθρα τα χαριτοδλέφαρα!...

Απόφαγαν, κε τα πεδία ανέβικαν απάνο.

Ο Νταντις βγίκε έκσο. Στιν τραπεζαρία δεν έμενε τόρα παρα το αντρόγινο, ι Στέλα κε ι θία Νιόνια—μια μεγάλη αδελφι τυ Βιολάντι ανίπαντρι.

Ο Παναγίς Βιολάντις σκύπισε καλα-καλα τα μουστάκια-του με τιν πετσέτα κε ίπε:

—Ε, λιπον, Στέλα-μυ, τα σιχαρίκια-μυ. Μια πυ τον θέλεις κε συ αρέσι, να τον πάρεις, κε να ζίσις.

Ιρθε άκσαφνα. Ι Στέλα σικόθικε διαμιας κι άνικσε το στοματάκι σ' ένα μορφαζμο τρόμυ, πυ λίγο έμιαζε με χαμόγελο. Ι όψει-τις χλόμιασε, γιατι δεν κοχίνιζε ποτε. Ιχε τιν χάτασπρι, τι γαλατένια σάρκα τυ κρίνου, κ' ίταν περισότερο λυλύδι παρα άνθρωπος το δροσερο κε λεφκο αφτο πλάζμα.

—Μα τί ίνε; τί εστάθικε; ρότισε ι Βιολάντενα έκπλιχτι, κιτάζοντας κατάματα τιν κόρι-τις.

—Πός; δεν κσέρις λιπον τίποτα; ίπε ο Παναγίς.

νά, ο Χρίστος ο Ζαράνος μ' ἔχαμε το σ' ν' ὁρ' να μ' γιρέψει τι Στέλα, κε με βεθεόνι πως ὅτι κε ἡ Στέλα, λεί, δε θα π' ὀχι... Με ἄλυσ λόγους, τα πείσανε, να πσογινέκα, κε σε αγρον ιγόρασες!.. Ἀλα δε με γνιάζει! Χαλάλι-τος! Ο Χριστάκις ἴνε καλὸς κε ἄκσιος κε, ὅπως φάνικε σήμερα, τίμιος νέος... Με τιν εφχί-μυ, πεδιά-μυ! Τί να συ πο! εγὼ πάντα το ἴχα σ' τιν καρδιά-μυ αὐτο το πεδι...

Κ' εγὼ, Παναγί-μυ, κ' εγὼ! συ ορχίζουμα... φόνακσε ἡ Βιολάντενα, κε διακόπικε ἀπο τιν πολὺ σινκίνισι.

— Ἰτανε ἀπο το Θεο, γινέκα, κσαχολόθισε ὁ Παναγίς. Θα μ' π' ἴνε φτοχος· μα τί με τύτο; εμὶς ἴμαστε πλύσι κε φτάνι... Καλὴ φαμίλια, καλὸς ἄνθρωπος, αὐτο κιτάζο εγὼ. Για τ' ἄλα δε δίνω ἓνα λεφτο... Τώρα θα πάω να τον ἔβρω, να τα τελιόσουμε με το καλὸ. Ε, Στέλα; Τί λες; Μίλα το λιπον! Πρέπει να το ἀκούσο κε ἀπο το στόμα-σου... Μίλα!

— Ἀν ἴνε με το θέλιμά-σας, πσιθίρισε ἡ Στέλα.

Ο, με τί κόπο κατόρθωσε να βγάλλει φωνή. Τὶς εφρονότανε ὅτι βλέπει ὄνιρο...

— Α, κατεργάρα! κατεργάρα!! φόνακσε ὁ Βιολάντις με το φεδρότερο, τον ενθαρριντικότερο πατρικὸ νόνο. Κάνις τώρα κε νάζια, ε; Ελα, ἐλα, ἀφικέ-τα αὐτὰ κε κόπιασε εδὼ, να φιλίσκεις το χέρι τυ πατέρα-σου...

Κ' ἔκσαφνα διακοπτόμενος ἀποσείρι το χέρι κε ἀλάζει ἴφος, σα να τυ ἴλθε ἀστία κε πυράκσενι ιδέα:

— Μα δε μ' λες, Στέλα, πως τα φτιάκσατε σεις;... Ελα, μ' ντρέπεσε. Τελιομένα πράματα τώρα. Θέλω να τα κσέρο ὅλα σαν πατέρας... Πές-μυ, συ ἔγραπες;

Σ' τιν πρότι ἐρότισι, ἡ Στέλα δε μίλικε λέχσι. Ο πατέρας ἐπέμενε, — κ' ἐκίνοι γέλασε. Σ' τιν τρίτι ἐρότισι το ἴπε.

— Μπο! μπο! κἀνχασε ὁ Βιολάντις, προσπιόμενος

τιν πιο τρελι χαρά. Κε θα τυ έγγραφες βέβρα κε σι...
ί τυ απίντιες στοματικός;... στοματικός ε;

Κε το ίπε τόσο χαιδεφτικά, τόσο γλικά, όστε όχι μόνο δεν πέραςε απο το νυ τις Στέλας ι παράμικρι ιπο-
πεία, ολα κ' εκσεθαρέφτικε, κσεγελάστηκε, στι χαρά-τις μέσα
κε στιν εφτιχία-τις, να πι πράμα, πυ αν τι ροτύσανε
λιγάκι σοβαρότερα, δε θα το έλεγε ποτε.

Εν το μετακσι ο Βιολάντις ίχε σικοθι κε τιν ίχε
πλι;ιά;ι.

— Νε, τ'όγραψα κ' εγο διο λόγια...

Δεν έκοσε να τελιό;ι.

— Ατιμι! εβριχίθι ο Παναγίς Βιολάντις.

Ι μάσκα έπεσε κάτω κε το πρόσώπό-τυ φάνικε φο-
βερο, πανάγριο. Τα σίνεφα τα μάβρα, πυ ίχαν πικνοθι
στα ματόφριδα, άρχισαν μονομιας να τοκσέδυν κεραβνυς.

Μπαμ! ένας μπάτσος δεκσια· μπαμ! άλλος μπάτσος
αριστερα· έπιτα μια κλοτσια στιν κιλια, κε ι Στέλα κάτω,
μικι στο πάτομα, μικι στον καναπε.

Ιταν μια στιγμι κατάπλικσις, πυ δεν κυνίθικε κα-
νις. Κε ιδίος ο Βιολάντις, θα έλεγεσ, τρόμακσε για ό,τι
ίχε κάμι. Επιτα ι θία Νιόνια χτίπιε τα χέριακ' εκσε-
φόνικε βραχνα:

— Οιμει!

Σινγχρόνος ι Βιολάντενα, χλομι σαν πτόμα, σικόθι-
κε κ' έτρεκσε να μπι στι μέσι.

— Ας' τι! Ας' τι!... μι σιχίζεσε τόρα, Παναγί-μυ!..
Μι!..

Τα έλεγε σιγα, πνιχτα, να μιν ακύσουν, να μιν κα-
ταλάβουν τίποτε ι άλι. Κι αφτος ο φόβος κιριάρχικε
ς'όλι τι σκινι. Το πρότο κίνιμα τις Στέλας ήταν να διορ-
θόσι τιν ανόμαλι θέσι, πυ τις ίχε δόσι ι πατρικι βία. Ο
Παναγίς ίχε κρατίσι λιγάκι τι φόρα τον μπάτσον-τυ, για

να μιν αντιχίσουν, κε ίσος γι' αφτο ίχε καταφίγι ίστερα στην κλοτσια, σαν πιο αθόριδι. Ι Νιόνια έριχνε περίτρομα βλέματα στις πόρτες. Κε το πρόσωπο τις Βιολάντενα: εκσέφρασε μομφι αγωνιόδι, είσπασι απελπιζμένοι: Για τ' όνομα τυ Θευ! σιγα! θα μας ακούουν! ..

— Τώρα θα πάο να λογαριαστο μ' εκίνον, ίπε τέλος ο Παναγισ, κε ίστερα έχο κερο να σε σιγίρισο εσένανε!

Αρπαχσε το καπέλο-το, μυρμύρισε ακόμι μερικα, κ' εχίθικε έκσο.

Το κυδόνι τις θίρας ήταν γι' αφτον σαν ένα σίνθιμα. Φόρζεσε αμέσος τι μάσκα-το κ' επροχόριζε στο δρόμο ίσιχος, γελαστος, γλικισ, σα να μι σινέβικε τίποτε.

Ι Στέλα ίχε απομίνι εκι, σαν παράλιτι. Δεν έκλεγε γιατι δίσκολα ίχε τα δάχρια απο μικρι: ι θλίψει-τι: ήταν πάντα κσερι, θυδι, περίφανι. Αλα τα χαραχτιστικα-τις ίχαν αλιοθι: κε το χρώμα τυ κρίνου ήταν τόρα πελιδνο: κε τα μάτια-τις, απλανι, τρομαγμένα, κιτάζανε επίμονα στο κενο: κε τα χέρια-τις έτρεμαν, κε σπασμος νεθρικος κάθε τόσο τις ανιγόχλινε τα χίλι απότομα κε τις τράνταζε το σώμα ολόκληρο.

— Καλα συ έχαμε! ίπε ι Βιολάντενα, πάντα σίμφοι με τον άντρα-τις κε αφστιρι στα πεδιά-τις. Μια κε τυ έδοκες θάρος να συ γράψι, έπρεπε να δίκσις το γράμα τις μάνας-συ. Ετσι πάνε κε γράφυνε σ' έναν κσένο νέο; Καλα συ έχαμε!

Ι θία Νιόνια δεν έβγαζε άχνα.

Τι στιγμή εκίνι άνικσε ι θίρα κ' εμπίκε ι ιπιρέτρια.

Ι Στέλα κσαφνίστικε σικόθικε θιαστικα, έφερε το χέρι στα μαλια, ος για να τα σιάκσι, κ' ίπε με τι σινιθιζμένοι-τις γαλίιι:

— Σίκοσε τα φλιτσάνια!

Κε ι προσπάθια αφτι τυ ιπερίφανυ πλάζματος, πυ

έπνιγε τον πόνο-του για να κρατίσει τι θέσι-τού στους τα-
πινυς, γέμισε δάχρυα τα μάτια τις θίας Νιόνιας.

Ίταν τα πρότα, πυ προχαλόει ι πολιδάκριτι
*τραγοδία.

Ο ΠΑΝΑΓΙΣ Βιολάντις έπασχε απο κοζμοφοβία παράκκενι. Ο,τι έχαμνε κε δεν έχαμνε, ήταν για τον κόζμο, — για να πι ο κόζμος καλο. Δεν τον έμελε, αν εκσέταζε κάποτε τον εαφτό-τυ κε δεν τον έθρισκε ύτε αγαθο, ύτε εφσινίδιτο, ύτε ιλιχρινι· τΰφτανε προς τον ίχε ο κόζμος για τέτιο. Κε ς' αφτι τιν ιδέα, γι' αφτι τιν ιπόλιψι, ήταν ικανος να τα θισιάσι όλα, κε τι δικί-τυ εφτιχία κε τιν εφτιχία τον δικόν-τυ.

Ι φιλοδοξία-τυ ήταν να τον τιμυν ςα „χρίσιμο“ άνθρωπο κε να τον ςέβοντε ςαν καλο ικογενιάρχι. Για το δέφτερο μάλιστα φρόντιζε πολι περισότερο. Ιςος — δε ςυ έλεγε — ιπέρχαν ςταν τόπο κε άλι έμπορι, κε άλι διομίχανι ςαν κι αφτον· αλα ςίζιγος, αλα πατέρας, κανέννας, ά, αφτο ενούρε να το καφχιέτε. Κε το ςπίτι-τυ ίθελε να φένετε πάντα το καλίτερο, ςοστος παράδισος αγάπης, τιμης, αρμονίας, εφτιχίας.

Το κατόρθονε με τιν ιπόκρισι κε με τι θία. Ι δικί-τυ τον εφοβύνταν ςα διάβολο· ι γινέχα-τυ τον έτρεμε· ι αδελφί-τυ, ι χριχ ποτε, δεν τυ έλεγε όχι· τα πεδιά-τυ αρνάκια. Κε το φόδο αφτο ο κόζμος τον ίχε για ςεβαζμο κε γι' αγάπι. Αδιάφορο αν ι ικογένια αποτελίτο απο τα πλέον ετερογενι στιχία πυ μπορυν να γίνυν, αν αρμονία ςτα βάθος δεν ιπέρχε, κε αν για τότο ικογενιακι

εφτιχία δεν μπορούσε να υπάρξει εκι μέσα. Ολι ίχαν σινιθίσι να φορουν τι μάσκα τυ πατέρα· έπιτα ήταν κε ο πλύτος πυ τα σκέπαζε όλα με τι χρικί-τυ σκόνι. Το βέ-θεο ίνε, ότι ο κόζμος μακάριζε το σπίτι τυ Βιολάντι, κε το νεόχτιστο εκίνο παλατάχι τις Κενύρχιας Ρύγας, με τα διο στενόμακρα μπαλκόνια πέρα-πέρα εθεορίτο τόσο εφτιχιζμένο κε σεβιστο, όσο κανένα απο τα άλλα, τα σο-βαρά, τα παλια βενέτικα παλάτια, με τα αραχνιαζμένα-τους ικόσιμα.

Όταν ο Παναγίς Βιολάντις άνιχσε το γράμα τυ Ζαμάνυ κε ίδε περι τίνος επρόχιτο, το πρότο-τυ κίνιμα ήταν σα να ήθελε να το κρίψει, κ' εκίτακε τριγίρο-τυ φο-βιζμένος, μι τον έβλεπαν... Ο τρόμος αφτος κσακολύ-θισε να τον κατέχι ος το τέλος! Τί θα έλεγε ο κόζμος, αν μάθενε τέτιο πράμα; Τί υπόλιπσι θα ίχε πια γι' αφτον κε για το σπίτι-τυ, αν ίκσερε πως ένας „παλιοτιλε-γραφιτις“ πήρε 'το θάρος να τυ γιρέψει τιν κόρι-τυ, κε πως ι κόρι-τυ έχαμε τέτιο κίνιμα;

Κε δεν τολμούσε να το εμπιστεφτι σε κανένα, ύτε σε φίλο-τυ, ύτε σε σινκενί-τυ, ύτε σε άνθροπό-τυ. Μο-νάχος-τυ, νε, μονάχος-τυ θα πίγενε να έβρι τον Ζαμά-νο κε να τυ τα πι τα „φιτέφτα κε δεμένα“ λόγια πυ σχεδιάζε. Αφτο βέθεα ήταν το πιο σίγουρο.

Γελαστος, γλικις όπος πάντα, φάνικε το απόγεδμα στο Τιλεγραφίο, με τιν πρόφασι πως θα δόσι τιλεγράφιμα. Δεν τυ χριάστικε όμος, γιατί εκίνι τιν όρα ίσα-ίσα ο Χριστάκις κατέβενε μόνος-τυ.

— Ο, τον φίλτατον! ανέχρακε ο Παναγίς με τιν σινίθι-τυ διαχιτιχότιτα· σ' εγίρεβα.

Ο νέος έγινε κατακόκινος. Παλμος χαρας κ' ελπί-δας ανέβασε όλο εκίνο το έμα στο πρόσπο-τυ· κε δεν υπάρχι ορεότερο πράμα απο 'το ερίθμα τυ μελαχρινου.

Το ίφος του Βιολάντι κάτι καλο προμινύσε θέβρα, κε τον ενθάρινε.

— Ελάτε... πσιθίρισε.

— Νε, νε, να σε χαρο, έλαβα... κε γι' αφτο ισα-
ισα ιθελα να τα πύμε ι διό-μας. Μα να μι μας έβλε-
πε κανέννας, θα ιταν καλίτερα. Τα εν ίκο μι εν δίμο,
φιλε-μυ Ζαρμάνει.. Θέλεις να πάο μόνος-μυ σε κανένα
παράμερο, κε νάρθεις σε λίγο να μ' έβρεις;

— Δεν ίνε καλίτερα εδο; ίπε ο Χριστάκης, ανι-
πόμονος.

Κε άνιχσε τι θίρα τυ ισογίου. Ιταν ένα δομάτιο
αδιανο ολοςδιόλυ κε σχεδον αφότιστο. Ο Βιολάντις έριχσε
βλέμα στιν εριμιά-τυ κ' εφάνι εφχαριστιμένος.

— Καλα ίνε, ίπε προχορόντας.

— Νε, απάντισε απο πίσο-τυ ο Ζαρμάνος· δεν το
μεταχιριζόμεθα αφτο το δομάτιο προς το παρον, κε δεν
θα μπι κανέννας. Επιτα, κλιδόνουμε κε τιν πόρτα... Κιέ-
ρετε, εδο θα γίνι Γραφίο Πληροφοριον... Τόρα το σιγιάζουν.

— Ετσι ε; ίπε ο Βιολάντις κιτάζοντας παντυ, απο-
το πάτομα ος το ταβάνι.

Κε όταν κατέβασε τα μάτια προς το νέα, πυ στε-
χόταν τόρα αντίκρι-τυ, ίχε γίνι τόσο σοβαρος, πυ εκίνος
άρχισε να τα χάνι...

Εκαμαν πρότα μερικες ομιλίες ολοςδιόλυ αδιάφο-
ρες. Νόμιζες ότι ο Βιολάντις ζιτύσε να έβρι τα νερά-τυ.
Εκσαφνα, απότομα, αλάζοντας ίφος:

— Για να συ πο, πεδί-μυ. Κιέρις πίος ίμε εγο;

Ο Ζαρμάνος σπισθοχώρισε ένα βίμα. Κάτι προσπά-
θισε να πσιθίρισι, αλα δεν το κατόρθωσε.

— Κιέρις πως, αν θέλο, μπορο να σε βλάψω πολι;

Καρια απάντισι. Αλ' ότε πυ περίμενε απάντισι ο
Βιολάντις· κ' εκσακολύθηκε ακράτιτος:

— Κσέρις πος φθάνι να κυνίσο το λιανό-μου δάχτυλο
κε να καταστρέψο, αν ήθελα, τον πατέρα-συ!.. Κσέρις
πος μπορο να μιν αφίσο κανένα-σας σε χλορο κλαδι;
Κσέρις — ι διό-μας ήμαστε τόρα, — πος αν βάλο τς'αν-
θρώπους-μου να φτίσουμε μόνο σε πνίγυνε;... Κσέρις πος
μπορο να βάλο έναν άνθρωπο να σε σακατέψει, κ' εγώ
να φομάρο το τσιγάρο-μου στον Πλατίφορο;... Κσέρις
πος μπορο να σε κάμο ναν το πλερόσις αφτο πυ
έχαμες;...

Δε θιμάτε ο Ζαμάνος να ίδε στι ζοί-του πρόσοπο
πιο άγριο κε καταχθόνιο απο το πρόσοπο τυ γλικύ-
του φίλυ με τα μάδρα μπαρμπετόνια κε τα χρια γιαλια,
τι στιγμα εκίνι πυ αράδιαζε τις βραχνες φιθέρες-τυ. Ιχε
παγόσι· μιλια απ' το στόμα-τυ δεν έβγαζε κε τονε κί-
ταζε αδιάκοπα, σα μαγνιτιζμένως.

— Ε, μ πέ νει! εγώ δε θα συ κάμο τίποτα.
Θα σε σιχορέσο κε για το γράμα πυ έστιλες σε με, γε
για το γράμα πυ έστιλες στι θιγατέρα-μου· θα σε σιχορέ-
σο για ύλο το α ν τ ζ ά ρ ν τ ο πυ πίες, για ύλι τιν
προζβολι πυ έχαμες στο σπίτι-μου! Θα σε αφίσο ίσιχο, δε
θα σε βλάψο στο υ δ ε , στο παραμικρο, δε θα πο σε
κανένα τίποτα... μα... κίτακσε!.. καλα ένα πράμα θέλο
κε απο σένα, μοναχα ένα πράμα!

Ο φόβος τυ Ζαμάνυ υποχόριζε σε έσθιμα αναχύ-
φισις. Χορις να το θέλι, έχαμε ν' απλόσι τα χέρια-τυ
με κίνιμα ανθρώπου πυ παραδίνετε, κ' επσιθίρικε:

— Τί θέλετε;

Ο Παναγίς πλίσιασε, τον έπιασε απο το φιλέτο τις
ζακέτας-τυ, κε με φωνι ακόμα πιο σιγανι, αλα με προ-
σταχτικο τόνο:

— Θα μου δόσις, τυ ήπε, το γράμα πυ συ έστιλε
ι θιγατέρα. μου!

Να θγι, να γλιτόει απο χίνι τι δίσκολι θέει. —
 άλλο δε ριλογιζόταν ο Ζιμάνος. Μια απέρχοντι μετάνια
 ίχε πλιμυρίσι διαμιας τιν αδίνατι πσιχί-τυ. Κε ο διλος
 αποκρίθ.κε:

— Μετα χαρας· το έχο μάλιστα κι απάνο-μυ.

Εβγαλε το πορτοφόλι-τυ, τράβ.κε απο τα βάθι-τυ
 το φιστικι χαρτάκι με τιν άσπρι μαργαρίτα, κε το έδωκε
 στον πατέρα.

Το χέρι-τυ έτρεμε.

Ο Παναγι· το πήρε, το άνιχε, το χίταχε με τιν
 προσοχι εμπόρυ πυ εκσελένχι τιν γνισιότιτα σιναλάγατος,
 κε αφυ θεβρόθηκε ότι ίταν αφο το γράμα τις Στέλας,
 το φιλαχε· στιν επάνο τρέπι τυ γελεσιού-τυ.

— Εφχαριστο, ίπε· κε με ορμέμφιτο κίνημα, σε
 να τελιόσανε όλα, πισοπλάτισε κ' ετράβ.κε κατα τιν
 πόρτα. Εκι στάθηκε με το χέρι στο πόμολο, έτιμος
 ν'ανίκε, άφισε τα πάρθια θέλι-τυ:

— Τόρα, πεδάχι-μυ, αφο πυ έθαλες στο νύ-συ,
 ναν το θγάλις, να σε χαρο! τι θεγατέρα-μυ δε συ τι
 δινό, συ το λέο παστρικα, γιατι ι θεγατέρα τυ Παναγι
 τυ Βιολάντι δεν ίνε για το γιο τυ Ζιμάνυ. Χίλια γρά-
 ματα να συ γράψι, χίλια γράματα να μυ στίλις, όλο το
 ίδιο τόχο... Κε χίταχε να μιν επιχιρίσις πάλι τα ίδια,
 γιατι, συ ίπα, έχο τρόπο νχ σε βάλο στι θέει-συ... Στά-
 συ, θχ έβγο πρότα εγο· δεν ίνε ανάνχι να ιδι κανένας
 πο: μιλικαμε κριφα, ύτε θέλο να μάθι κανένας τίποτα απο
 αφο τιν ιστορία. Τάχυσε; σε καθιστο ιπέφθινο! Μιλια!

Μισοάνιχε τιν πόρτα, χίταχε μιν ίνε κανις απ'
 έχσο, κ' έριγε σαν τον κλέφτι.

Κε ο Χριστάχις έμινε μόνος, με το χαμένο-τυ
 όνιρο... Δεν ίταν ανάνχι να τυ ριτίσι ριοπι ο Βιολάντις.
 Οχι, σε κανένα δεν ίχε σκοπο να πι τίποτα. Ο φόβος

που τον έπιασε, μόλις αγρίεψε ο πατέρας, η περιφρόνισι, η προζβολι, που του έκαναν, το διλό-του εκίνο κίνημα, να δόσι πίσο το γράμα με την πρότι φιθέρα, — ό, για τίποτε απ' αφτα δεν μπορούσε να κοφχιθι ο νεανίσκος, κε σινιθος δε μιλούσε πορα όταν καφχιόταν. Υτε που θα τολμούσε να διαστρέψει τα πράματα, ύτε που θα του περ-νύσε η παραμικρι ιδέα να επιρίνι. Τίποτε το ανδρικο δεν ίχε απάνο-του ο χαιδεμένος αφτος, κε η πρότι δυσκολία του παρέλιε αμέσος όλι-του τι δίναμι. Εστάνετε σα μια νέκροσι κάθε θέλisis, κάθε εσθίματος. Κε τι στιγμή εκίνι ενόικε ότι έπαπσε πια ν' αγαπα τι Στέλα. Αλα κε μίπος την αγάπισε ποτε αλιθινα; μίπος ήταν ικανος ν' αγαπίσι άλλον κανένα απ' τον εαφτό-του; Οχι· να πέχ, η μόνο ζίτισε μαζί-τις, κε άμα ίδε ότι το πεγνίδι πέτιχε, ιβρε σιμφέρο ν' ακολουθίσι την ορέα σιμβυλι του φίλου-του... Τόρα, δεν του την έδιναν, δεν τον ήθελαν· τελιοςε! ήταν αποφασίζμένος να καθίσι στην ισυχία του, όσπου θα τον κσερίκυνε πάλι καμια κενύργια ερωτεδυλια. Αλ' αφτι τι φορα όχι γράμα στον πατέρα! Α, όλα κι όλα, μα με πατεραδες μι τον ανακατόνικ! Οπια αρχοντοπούλα τον αγαπάι κε τον θέλι, ας κσεπερτίσι να τον έβρι. Τότε, θέλοντος κε μι, ο γέρος θα ρχάι την πριχα κε, — να ρυ πο, μά το νε, — έτσι θα ήταν καλιτερα να έκανε με τι Στελα, χρις ν' ακύσι το Στέφενκον. Τί; στην Ανκλία ίμαστε εδω;... Τόρα πάι!

Αφτα σιλογιζόταν τις πρώτες ιμέρες ο Χριστάκισ, κ' εστέναζε, — όταν ήταν μόνος. Επιτα έπαπσε να σι-λογίζετε κι αφτα...

Οταν ο Στέφενκον τονε ρότικε τί απέγινε με το γράμα, ο Χριστάκισ πηρε ίφες ανθρέπου που' θέλι ράτι να κσεμελιγιθι, αλα διστάζι, κ' έπιτα, με απόφασι τάχα, ίπε:

— Να ρυ πο ένα πράμο; Δεν το έστιλα, καιρένε.

Τιν τελεφτέα στιγμή το μετανόισα... Άσε να περάσι
ακόμα λίγος κερσ, να ιδύμε πως θα πάνε τα πράματα,
κε... μπορι να βάλω το γέρο-μυ να μιλήσι.

— Οοοοο! έκαμε ο Ανκλος, με τον σινιθιζμένο-τυ
λορινκόδι βριχιθμο.

Επιτα, φίλε-μυ, πρέπει να συ πο κ' ένα άλλο: Ι
κοπέλα δεν μυ γεμίζει το μάτι· δεν κξέρο γιατι, μα άρχι-
σα να πιιχρένομε...

— Αυ! έκαμε ο Ανκλος· τότε να μι τιν πάρικ.

Το πράμα ικονομίθηκε έτσι κι ο Χριστάκικς κίχασε.
Μόνο το βράδι, για κάμποσον κερσ, όταν γίριζε μονάχος
στο σπίτι-τυ, τον έπιανε ένας φόβος, κ' επίγενε τρεχά-
τος, κε κάθε τόσο χίταζε πίσω-τυ. Εφροβόταν μιν τυ έρθι
άκσαφνα καμια ματρυκια.

Δεν ίκσερε καλα τον Παναγι Βιολάντι!.. δεν ίκσερε
ότι άλλος δεν ίχε να υποφέρει απο αφτι τιν ιςτορία, πα-
ρα ι Στέλα, αχ, ι διςτιχιζμένι ι Στέλα!..

ΤΟ ΒΡΑΔΙ-βράδι, όταν ο Βιολάν-ι γίρισε, η ιπι-
ρέτρια του ίπε ότι η κιρία Στέλα ήταν καχοδιάθετι, στο
κρεβάτι.

— Εχο εγω το γιατρικο που θα τιν κάμι καλα!
μυρμούρισε ο Παναγισ, κι ανέθηκε κατ' εφθίαν στο δωμά-
τιο τις κόρις-του.

Η Στέλα ήταν κσαπλομένη με τα φορέματά-τις·
λαφρια κυβέρτα τινε σκέπαζε ως τι μέσι· ίχε τα χέρια
σταδρομένα πίσο απο το κεφάλι· το στίθος-τις φυσκομέ-
νο απο τος αναστεναγμους· η όπισι-τις κάτασπρι τα μά-
τια-τις φλογερα, καρφομένα στο ταβάνι. Βιθιζμένοι στην
απελπισία-τις, κσένι σε ό,τι κινέβενε γίρο, ύτε έστρεπσε
να κιτάκσι, όταν άνικσε απότομα η θίρα.

— Τ'ίνε τύτα που μυ χάνις, μορι; φόναχσε ο
Παναγισ έχσο φρενον· τί ντροπες ίνε τύτες που μόβαλες
στο κύτελό μου;... „Ιμε δικί-συ;“· Πός έγγραπσες εσι τέ-
τιο πράμα; Τίνος ίσε, μορι; Πιόνε ρότικες να συ πι τί-
νος ίσε; Με πιό δικέομα δόθικες στον κσένο άνθρωπο;
Πιός συ ίπε πως ορίζις τον εαφτό-συ; Πός συ πέρασε
απο το νυ, πός μορις να δόσις κε το νίχι-συ, χορις
να θέλω εγω;... Δε μιλις, μορι;... Ε, τί ίνε τύτα;

Κ' έβιλε μπρος στα μάτια τις Στέλας το φιστικι
χαρτι με τιν άσπρι μαργαρίτα.

Σπαζμος αδίνατος ταραχσε για μια στιγμή το σώμα τις κόρις· αλα δεν τιν χρίπνισε ολότελα απο το λήθαργό-τις· τα μάτια ακίνητα, το στόμα βυθο.

Κε ιπε ο Παναγισ, άφρισε, γάβγισε, θριχίθηκε. Κε όσο έλεγε, τόσο θίμονε· κε τόρα σκυντόσε, τράνταζε τι Στέλα, κ' επλίσιαζε το στομα-τυ στ' αφτι-τις, κ' έτρι-κε τα δόντια-τυ, κ' εγύρλωνε τα άγρια μάτια-τυ, κε ι φονί-τυ εβγενε τρεμυλιαστι κε θραχνι σαν λιαζόμενυ:

— Σχίλα! σχίλα!.. δε μιλις μορι; ε!

Αφτι ι σιοπι, αφτι ι απάθια, τον έκαμε στο τέλος έχσαλο. Αδρακε άκσαφνα τι Στέλα απο τυς καρπυς με τα σιδερένια-τυ χέρια, κε τιν σίκοσε σαν άψιχο όνκο, κε τιν νκρέμιζε κάτω απο το κρεβάτι.

— Μάνα-μυ! φόνακε κίνι· κε τα μάτια-τις ρί-κσανε μιαν αστραπι τρόμυ· κε με το ένα χέρι ακυμπιζμένο στο πάτομα, έκαμπσε το άλο κε το έφερε στο πρόσοπό-τις μπρος σαν ασπίδα.

Το ορμέμφιτο κίνημα χρίπνισε όλι τιν καχία τυ Παναγι. Κ' εχίθηκε πάνο-τις, κε τιν άρπακε απο το λεμο, κε τις τον έσφικσε να τιν πνίξει· κ' επιτα τιν άρχισε στις γροθιεσ, κε τινε χτιπόσε όπου έφτανε, στυς όμυς, στο κεφάλι, κε τινε χτιπόσε αλίπιτα, με λιστα, να τιν τελιόσι, να τιν κσεκάμι, όποσ μόνο ένας πατέρας μπορι να χτιπα τιν κόρι-τυ... Κε σα να τονε μεθύσε περικότερο κάθε χτίπιμα, σα να τον εφρένιαζε ι αντίσταςι τις στέρεισ σάρκασ, — γιατι άλι δεν εξαμνε ι καχομίρα εχί-νι, — ο δαρμός-τυ δε φενόταν να έχι τελιομο, κε ι φυσικι εκσάντλisci, πυ μόνι θα τον σταματόσε, αργύσε ακόμη πολι.

Αλα νά, ανίγι έχσαφνα ι θίρα κε μπένι ι Βιολάντε-να, — ι Βιολάντενα με τα μάτια περίτρομα, κε τα χέρια δεμένα, κε τα χίλι σφιχτα, όλι μια άφονι μομφι κε ικεσια.

Τότε ο Παναγίς άφισε το θήμα-του, είκοσε το γράμα που ήταν πεζμένο στο πάτομα, το άπλωσε στην παλάμι-του και το κόλλισε στα μύτρα τις γινέκας-του.

— Νά, μωρι, άνικσε τα στραβά-σου να ιδεις τί θιγατέρα έχουμε. Διάβασε, διάβασε ντε!.. Ελα! μι μυ πια γιατί την έδωρα, γιατί μά το σταβρο, θα σε σκοτώσο και ζένανε!

— Μα ήταν άροστι, καιμένη Παναγι, πειθίρισε η Βιολάντενα, σίγα, και να μιν ήθελε να την ακύσει η Στέλα· κ' επροσπάθισε να κσεκολίσει το χέρι του ανδρός-της και να ρίξει μια ματια στο σώμα του ενκλίματος.

— Και τί με νιάζι εμένανε; φόνακσε ο Παναγίς σκομαχώντας. Ν'άροστίζι και να πεθάνι, να πάι στο διάολο, αφτο παρακαλο το Θεό-μου. Νε, να πεθάνι! Αφτο και μόνο μπορι να τι σώσι απο την ατιμία-της και απο την ντροπή-της! Κοπέλα που αποδιαντράπικε να γράψει σ' ένα κσένο „ίμε δικί-σου“, δεν μπορι άλλο να ζίσι στο σπίτι-μου. Και αν δεν πεθάνι μοναχί-της, θα την κσεκάμο εγώ, με τα χέρια-μου.

Το κάκω η Βιολάντενα του ένεδε παρεκαλεστί να πάψει τα βαρια αφτα λόγια· τίποτα δεν μπερύσε να τον σταματίσι.

— Μα σώπα! φόνακσε επι τέλους η γινέκα· θα σ' ακύσουν η κσένη άνθρωπι, θα σ' ακύσει η δούλα... Ελα, πάμε απο εδο, μι σιχίζεσε τώρα...

Και ίσιχα τράβηκε έκσο τον Παναγι, χωρίς μεγάλες αντίστασι· γιατί η υπόμνισι εκείνη, το σκιάχτρο του κόζμου, τον έκαμε άκσαφνα πιθίνιο. Και η θύρα έκλισε· και η Στέλα έμινε μοναχί-της, πεζμένη εχι-κάτο, στο λινο χαλι, που ήτανε μπρος στο κρεβάτι.

Ίχε χομένο το κεφάλι ανάμεσα στην κυλώρα τον μικράτσον-της. Δεν φένονταν παρα τα μάδρα· μαλιά-της, χιμένα, ακατάστατα, σαν χίματα μάδρις.

τριχιμίας που άκσαφνα σταματίσανε. Κ' εβονχούσε.

... Ι άγριες αφτες σκινες επαναλαβενόντανε καθημερινά στο σπίτι του Βιολάντι. Το νεόχτιστο παλατάκι με την εβδέμονα όπσι ίχε καταντίσι κόλασι. Ι Στέλα, κλιζμένι επάνο στο δομάτιό-τις, το περισσότερο μέρος τις ιμέρας πεζμένι στο κρεβάτι, κε το περισσότερο μέρος τις νίχτας ορθι, — χλομι, αδίνати, μολοπιζμένι, αλα τους φοβερότερους σπαραγμους, τι μεγαλίτερι οδίνι κι απελπισία έχοντας χριμένα βαθια στην ψιχι, — ι Στέλα ι εροτεμένι μαρτιρύσε...

Δεν έκλεγε, δεν μιλούσε, δεν παραπονιόταν· ότε δέκα λέξεις την ιμέρα δεν έδγεναν απο τα μαρμαμένα-τις χίλι· την ίχε πιάσι σαν πίζμα, σαν αφασία, κε ι περιφάνια-τις έκανε το μαρτίριό-τις σιοπιλο, βαθι, φοβερο. Επιτα δεν έβλεπε κε κανένα. Μια στιγμή μόνο ανέδενε ι μιτέρα-τις ί ι θία-τις Νιόνια, για να τις φέρι λίγο φαγι. Ι Κατίνα κε ι Νένε, ι μικρες, δεν έμπεναν ποτε μέσα, γιατι τους ίπαν πως ι Στέλα ίχε αρόστια χολιτικι· κε την καλιμερίζανε απέκσο.

Ο Νταντις, ο αδελφός-τις, τα ίχε μάθι κι αφτος, — του τα ίπε ο ίδιος ο Βιολάντις για να έχι το νύ-τυ, — κε δε ζίγονε καθόλυ, γιατι, αν την έβλεπε μπρό-τυ, ορκιζόταν «θα την έσκιζε σα σαρδέλα». Κε ι Στέλα όλο τον κερο έμενε μόνι. Τους έδιοχνε: «Αφίστε με... δε θέλο κανένα». Μόνο στο γέρο δεν τολμούσε να πι τέτιο λόγο. Αφτος έμπενε ειχνα, πάντα άγριος, θιρίο μονάχο, με το γράμα στο χέρι, για να τις θιμίζι την ατιμία-τις, για να τις δίχνι το έσχος-τις, κε την έβριζε με τα χιρότερα λόγια, κε απάνο στον ενθυσιαζμό-τυ, στο τέλος, τινε χτιπόσε, πότε λίγο, πότε πολι, ανάλογα με το

γύστο που ίχε, ανάλογα με τις διαθέσεις που του προκαλούσε το ίφος της Στέλας. Οποτε του φενόταν σαν ταπινι, σαν μετανοιμένι, ο θυμός-του-κάποσ παράλιε· αλλα όποτε τιν έβλεπε αδικώπιτι κε ασινχίνιτι, λισύε.

Μια μέρα, ο Νταντις, άκσιος μιμιτις του πατέρου του μπίκε κι αφτου να τις κάμει επίσκεψι. Ίταν δε ο Νταντις νεανίας ος ίκοσι χρονον, ασχιμομύρις, μαθρο-κίτρινοι, με πρόιμο μυστάκι, με ζοιρα κινίματα, με φορεσια επιμελιμένι κε γιομάτι στολίδια, — σοςτι γελιογραφία του γέρου Βιολάντι, που τόν ίχαν όλι για ομορφάνθρωπο. Ίχε τιποτένια διανοιτικι ανάπτυξι, ταπινες ιδέες κε ένα σορο προλίπισις. Αντιπαθιτικότερο πράμα απο το στενό-του μετοπάκι κε απο τα κίτρινα μιτερα δόντια-του, δεν μπορούσε να ιδι κανις.

Ί θίρα έτιχε ανιχτι κε ο Νταντις στάθηκε στο κατόρλι. Ί Στέλα στέναζε στο διβανάκι.

— Έτσι έ; τις φόναχσε· έτσι έ;... ετύτα μας κανις τόρα εσι!

Ί Στέλα μιλια.

— Δεν ακυς τί συ λέο; ίπε ο Νταντις, προχερόντας μερικα βίματα· εγο ίμει!

— Για κσεφορτόσυ-με, αποχρίθηκε με περιφρόνισι Στέλα.

Ίχε σινιθίσι ν' αποπέρνι πάντα τον αδελφό-τις, σαν μεγαλίτερι, κε χορις να θέλι ο Νταντις τινε σεβόταν κε στο τέλος υποχορούε. Αλλα τόρα τα πράματα άλαχσαν. το κίνημα της Στέλας τινε ταπίνησε μπρός-του, τιν εκσεφτέλιε· δεν ίταν πιχ ι μεγαλίτερι αδελφι, με τα δικεόματά-τις· ίταν μια φτέχτρα, που επιθυλόφτικε τιν υπόλιπσι τον ανήρον, τιν τιμι του σπιτιου. Κε ο Νταντις ίταν άντρας. Νά περίστασι για να εκδιχιθι τα προτοτόκια, για να εκιασχίσι τιν καχία-του.

— Εμένα ίπες τέτιο λόγο, μορι; ρότιζε γυρλώνοντας τα μάτια κε προχορόντας ακόρι λίγα βίματα.

— Εσένα, αποχρίθηκε κσερα ι Στέλα.

Ο Νταντις κσεστόμιζε τις χιδέες βρισίες, πυ το ίχε μάθι στιν εντέλια ο πατέρα-τυ. Κε ο τόνος έμιαζε τόσο, όστε ένα πικρο χαμόγελο φάνικε στα χίλι τις Στέλας, κ' επισθίριζε:

— Απο πύζε κλοναράκι, απο κίνο το δενδράκι...

Αφτο το άχυγε κάποτε απο τι Βιολάντενα κε ίκσε-ρε ότι κανένα άλο πράγμα δε φύρχιζε τόσο τον αδελφό-τις.

— Τί ίπες;! θριχίθικε ο μικρος Βιολάντις κ' εσί-χοσε το χέρι-τυ.

Ι Στέλα πρότινε τα δικά-τις να φιλαχθι, αλα με τόσο ορμι, όστε τονε ισχόντικε. Αλο δεν ίθελε ο Νταν-τις για να χτιπίσι...

Κε ι αρχι έγινε.

Ο νεανίας θρασίνθικε περισσότερο. έπιτα, πυ άχυσε τον πατέρα-τυ να επιδοκιμάζει το κίνιμά-τυ. Κε απο τιν ιμέρα εκίνι, δεν άφινε εφκερία χορις να θρίσι κε να χτιπίσι τι Στέλα. Κε λίγο κατ ολίγο ι μανία-τυ, ι αγριότι-τυ μεγαλόνανε. Στιν αρχι, ι Στέλα έφερνε αντίσταση· αλα ίκτερα παραδόθικε στο τέλος δερνότανε κε απ' τον αδελφό-τις όπος κε απ' τον πατέρα-τις, με τιν ίδια ιποταγι, με τιν ίδια δυδι ενκαρτέρισι. Κ' ι δίμιί-τις έγιναν δύο τόρα.

Σκληρότερος, παλι σκληρότερος ήταν ο Νταντις. Ισος γιατι ήταν φίσι πιο κακος απο τον πατέρα-τυ, ίσος κε γιατι ήταν αφτος α δ ε λ φ ο ς. Στα βάθι τις πσιχί-τυ Παναγι Βιολάντε κσιπνύζε απο αταβίζμο το έσθιμα τυ αρχέυ πατέρα, πυ ίχε τιν κόρι-τυ χτίμα, κε μπορού-ε να τιν πολίσι κε να σφελιθι. Αλα στο αδελφου τιν πσιχι, ο ίδιος αταβίζμος κσιπνύζε έσθιμα διαφορετικο.

Αλλι φορα ι αδελφί-του ήταν ι φυσικι ερομένη-του, ι πρότι-του γινέχα· αφτος ίχε το δικέομα να τιν καρπο-θι αλιότικα, να τιν απολάψει. Κε μω φένετε, ουι ι σκλη-ρότι τον αδελφον στο ζίτιμα τις τιμις, δεν ίνε κατα-βάθος πκρα ζιλοτιπία αγνόριστι, μεταμφιεζμένη· κε ότι τα διστιχιζμένα πλάζματα γίνοντε, χορις να το καταλαβένουν, τόσι Οθέλι, πω σκοτόνουν Κάσιος κε πνίχουν Διζδεμόνες.

Γι' αφτο τόρα κ' ο Νταντις, στην πρότι-του παρα-φορα, φοβέρισε „να κσεκάμι εκίνον τον άτιμο Ζαμάνο“, (κε ίσος θα έκανε κανένα κίνημα, αν δεν τονε συμβό-λεθε ο Παναγισ), κε γι' αφτο βασάνιζε τιν αδελφί-του σκληρότερ' απο τον πατέρα-του, κε το μίσος-του γι' αφτιν ήταν κάτι αχόρταγο κε ατελίστο.

Κε ι Στέλα, κλιζμένη στο δομάτιό-τις, μαρτυρούσε. Ελιονε σαν το κερι απο τι ζέστι, χορις φλόγα, χορις καπνο. Μόνο κάθε τόσο πειθίριζε: Αχ, πάι... πάι... δε με χοράι άλο το σπίτι τυ πατέρα-μου!..

Μια μέρα, ι Κατίνα κε ι Νένε, κσεγελάσανε τι νταντα κε, φοβιζμένες, σιγα-σιγα, μισοανίκανε τιν απα-γορεμένη θίρα.

Ι Στέλα ήταν στο κρεβάτι, με τα μάτια κλιστα, αποκαρομένοι. Κε ήταν αγνόριστι. Σα να ίχε μικρίνι το πρόσοπό-τις, κε σα να ίχαν φοντόσι τα μάβρα μαλιά-τις. Το χρώμα-τις κσέθορο, τα μάτια-τις θαθυλομένα, μελανα απο κάτω, ι άκρι τις μίτις-τις κίτρινι κε γιαλι-στερι. Κε τί άλο ίθελε για να μαραθι ένας κρίνος;

— Παναγία-μου! Πος έχι γίνι... ίπε, κιτάζοντας με πεδικι περιέργια ι Κατίνα.

Τα ματάκια τις Νένες άνικσαν τρομαγμένα. Λίπι βαθια λογραφίστικε στο πρόσοπο τις μικρύλας κε πο στο-ματάκι-τις σιγοτράβηλε:

— Αχ! θα πεθάνι, Κατίνα-μου, θα πέθάνι...

Ι ΠΡΟΦΙΛΑΚΣΙ πυ έπερναν για να μι μάθι τ'ε-
ποτε ο κόζμος, εχίνος ο φόδος πυ ίχαν πάντα να με
τους φίγι κανένας λόγος μπρος στους κσένους, να μιν ακό-
σουν ι ιπιρέτες κε ι γίτονες καμια σκινι, να μι μάθι κα-
νις τιν αλίθια, — έδιναν διο φορές τιν όπει ενκλίματος
στο ένκλιμα πυ ετελίτο σιγα-σιγα στο σπίτι τυ Βιολάντι.

Ι Στέλα λιπον ίταν άροστι. Για τους φίλους, για τον
κόζμο, ι αρόστια ίταν ελαφρι, ασίμαντι, — ά, μιν ανι-
σιχίτε!.. — Για τις μικρες αδελφες, ι αρόστια ίταν κολι-
τικι κε δεν έπρεπε να έχυν σινκινονία. — Κε μίπος
πιέματα; έλεγε ιδιετέρας στι γινέκα-το ο Παναγισ άβριο
κι αφτες θα μας έκαναν τα ίδια. — Ι ιπιρέτες δεν ανέ-
θεναν εκι πάνο, ποτε· τους αναπλίρονε ι θία Νιόνια. Ι
ιχογένια φειόταν σιχνα στα κέντρα κε ίχε πάντα το ίδιο
γελαστο κ' εφτιχιζμένο ίφες, τιν ίδια απατιλι όπει αγά-
πης κε αρμονίας. Κανις δεν έμαθε, κανις δεν υποπτέφτι-
κε τίποτε. Ι νεολέα πσιθίριζε ότι ι Στέλα «εχίταζε» το
Χριστάκι, αλα τίποτε περισσότερο· τόρα μάλιστα, πυ ο
Χριστάκισ άρχισε να „χιτάζι“ άλι, λιζμονίθικε κε το
γράμα-τις. Ο Παναγισ Βιολάντισ μπορύς να δέχετε κε
σινχαριτίρια για τι φρόνικι πυ έδικε σε μια τόσο δύσκο-
λι περίστασι. Ι υπόλιπσι δεν πιράχτικε.

Κι όλι μέσα στο σπίτι σίμφονι: Ο Νταντις... τον

ίδαμε! Ι Βιολάντενα, σινιθιζμένι πάντα να ιπαχύ: τιφλα τον άνδρα-τις, αναγνόριζε κε τόρα όλο-τυ το δίκιο, αν κε προσπαθύε κάποτε να εμποδίξει τις σκινες, «για να μι σιχίζετε ο Παναγίς;»· ποτε όμος δεν έδωσε θάρρος στι θιγατέρη-τις, ποτε δεν τινε παριγόρισε, ποτε δεν τις έδixε ότι σιχορνύσε αφτι το κίνιμά-τις. Ι θία Νιόνια έκλεγε πικρα όταν ήταν μόνι, χίταζε με θλίψει κ' περιπιόταν με σιμπάθια τι Στέλα, αλα στον αδελφό-τις δεν τόλμιζε να κάμι παράπονο. Υτε καλα, ύτε καχα. Κάποτε ο Παναγίς τιν άκουσε να γλιχομιλι τις Στέλας κε τινε φοβέρισε άσχιμα:

— Για να συ πο! Το κσέρις πυ σε διόχνο; Αντιπολίτεπσι στο σπίτι-μυ δε θέλο! Ο,τι κάνο εγο, εκίνο κάνυν όλι. Άκως εκι πυ θα τιν καλοπιάνις... Αφτομας έλιπε!

Κ' ι Νιόνια φοβίθηκε να γλιχομιλίσι πια τις Στέλας.

Ετσι ο Παναγίς τιρανύε ανεκσέλενχτος, απόλιτος τρομοκράτις. Κανις, κανις δε θρiςχόταν να τυ πι: «Μα επι τέλως τί συ έχαμε αφτο το πλάζμα πυ θέλις να το πεθάνις;» Καμία διαμαρτιρία, καμία απόπιρα για σιζίτισι. Βρίκες κι άνθρωπο για να λογιχεφτι! Τυ έφτανε το γράμα πυ ίχε στιν τσέπι-τυ· μπορούζες να τυ αποδείξεις ει πός δε γράφικε, πός δε στάλθηκε απο τιν κόρι-τυ αφτο το γράμα;... Να το τιμορίσι· άλο δεν ίθελε, άλο δε φοτύε. Κε γι' αφτον, άνθρωπο στενρχέφαλο, χομένο στις προλίπσις, αναθρεμένο—με τις παρδόσις τον παλεον εκίνον αρχόντον, πυ στον τόπο-τυ άλοτε, σε χρόνους σκοτινους, θηρβάρους, θασανίσανε, φιλαχίσανε, σκοτόσανε ι θάψανε ζοντανες, για παρόμιως λόγους, τις θιγατέρες-τους, γι' αφτον, λέγο, το ένκλιμα τις Στέλας ήταν άκσις θανάτω.

— Μαχάρι να πέθηνε! Ετσι θα σιχάζαμε μια για πάντα.

Ο Νταντις όμως δεν άφικε το πράμα ος εδο. Ι σκληρότι-του τον έπροχκε να ραδιουργίσι, να δίκσι πρέφτι-κι καλοσίγι· κε μια μέρα μπίκε στο χλυδι του Βιολάν-τι, — το θιμάστε αφτο το χλυδι, — κε το ίπε με πο-νιρια πεδιυ κε με σοβορότιτα γέρυ:

— Πατέρα, μυ φένετε, πως ι Στέλα μετανόισε. Για να ιδύμε, γιατι εφτύνι-εφτυ ι δουλια δε μ'αρέσι. Φο-βάμε μίπος υποπσιάστηκε ο κόσμος τίποτο, κε τότες χα-θείχαμε. Για να ιδύμε... Μπορι να μι επιμένι πια για χίνο τον παλιάνθρωπο, κι αν τιν καλοπιάσουμε, μπορι να θελίσι να πάρι κανέναν άλο, — έ; κερός-τις ίνε, — κ' έτσι το πράμα να διορθωθι με ισιχία. Δε με γνιάζι για χίγι, με γνιάζι για μας, για το σπίτι-μας.

— Εχισ δίκιο, αποκρίθηκε ο Παναγισ, κε αντζι θα βάλο τι μάνα-συ να τιν κσετάκσι.

Ο, ίκσερε πολι καλα ο Νταντις το χαραχτίρα τις αδελφίς-του· ίκσερε ότι δε μετανόισε, κάθε άλο! κε ότι ένα τέτιο διάβημα θα χιροτέρεδε μόνο τι θέσι-τις.

Κε ι Βιολάντενα, κατα παρανκελία του αντρός-τις, ανέδισε πάνο να τις μιλήσι.

Ιταν παραμονες τις Παναγίας. Μεθάβριο το σπίτι ίχε διπλογορτι. — Μαρία έλεγαν τι Βιολάντενα, — κε τί καλα αν μπορύσε να γίγι καμια ικονομία, να έλθι ι συμφιλίσι, να κατεθι κε ι Στέλα, να καθίσι στο τραπέ-ζι να φανι στον κόσμο...

— Ιλθα να συ πο διο λόγια, τις ίπε ι Βιολάντε-να χαρόμενι.

Ι Στέλα, καθος κρατύσε το μέτοπο με τα διο χέ-ρια, σίχκε τα μάτια κ' εκίτακε τι μιτέρα-τις έκπλιχτι. Δεν ίταν σινιθζμένι σε τέτιο ίφος.

— Αχος;

— Τί ίνε;

Με λίγα λόγια η Βιολάντενα διατίπωσε την πρότα-
ξι-τις: Να πέσι στα πόδια του πατέρα-τις και να του γιρέ-
πει ειχόρεσι· να του πι πως μετανόισε για το κίνημά-
τις· να του ιπασχεθι πως στο εκεις δε θα έκανε τίποτα
χωρίς το θέλημά-του· να τον βεθεόςι πως έπαψε πια να
ειλογίζετε το Χριστάχι· κ' εκείνος ήταν πρόθυμος να τι
ειχορέσι και μέρα που καιμέρονε μεθάδριο, να τι δεχτι
στην ανακαλιά-του, και γρίγορα να φροντίσι να την παντρέ-
πει, όπως τις έπρεπε, μ' ένα νέο καλο και άξιο... αμι τί;

Η Στέλα την άκουσε χωρίς να την διακόψει, με το
ίδιο έφος που έπερνε και όταν τινε χιτιπύσανε. Έπιτα κα-
τέβασε τα χέρια από το κεφάλι, κίταξε τι μιτέρα-τις
κατάματα, και με όλη την ιρεμία, με όλη τι γαλίνι τις
σταθερότητας, πρόφερε:

— Οχι!

Η Βιολάντενα τινάχτηκε τρομαγμένη, έπλεεσε τα
χέρια και με φωνή ιπάκχι, σε τόνο μορφής ιπέρτατης, το
κσαναίπε.

— Οχι;!

— Οχι! έπε η Στέλα· και τι φορα αφτι ένα κίμα τάρα-
ξε την πρότι γαλίνι και η άρνισι θγίκε από τα χίλι-τις
με πίζμα μαζί και περιφρόνισι.

— Μα, πεδί-μου ειλογίζεσε τί λες; ειλογίζεσε τί
χάνισ; ρότισε η Βιολάντενα· κ' εγίρισε πίζε-τις, κ' έκλινε
από φόβο τι θίρα.

— Οχι! έπε η Στέλα και εκ τρίτου και τώρα ήταν
ολόκληρι τρικιμία αγανάχτικις και μαζί με τι φωνή ειχό-
θικε και αφτι ορθι, πικιλι, αγέροχι.

Κ' ειμίλισε:

— Οχι, χίλες φορές όχι! Ο,τι έκαμα ήταν κακο,
το κέρο. Μα το έκαμα τώρα. Το έγραψα «ίμε δικί-
ζου» και θα ίμε για πάντα. Νε, να πέσο στα πόδια του

πατέρα-μου, κε να το φιλήσο τα χέρια, κε να το γιρέ-
 π;ο σιχόρεσι για αφτο πυ έκαμα, έτσι χορις να θέλω,
 σε μια στιγμή τρέλας, αδυναμίας... Μα να με σιχορέσι κ'
 εκείνος κε να μου δόσι το Χριστάκι... Α, μι συ κακοφέ-
 νετε κε σόπα! Καλος-κακος, αφτος ίνε τόρα για μένα.
 Αχούστικα μαζί-του, κε αφτο μου φτάνι. Επιτα, τί σας μέλι
 εσας; Εγώ θα ίμε εφτιχιζμένοι, εμένα μ'αρέσι. Πος ίνε φτοχος;
 Πφ! βλέπο τί εφτιχία πυ έχετε ι πλύσι στα σπítια-
 σας...Επι τέλους αλιότικα δε γίνετε· άλλον εγώ δεν πέρνω.

— Μα ορίζις εσι τον εαφτό-συ; πρόλαβε να ροτίσι
 ι Βιολάντενα.

— Τον ορίζο!

— Οχι, ο πατέρας-συ σε ορίζει· ο πατέρας-συ ορί-
 ζι κε μένα, κε το Νταντι, κε τι Νιόνια κε όλυσι!

— Δεν κσέρο για σας, μα εμένα δε με ορίζει.
 Εγώ, εγώ ορίζο τον εαφτό-μου· νά, χίτακσε, τον ορίζο!..
 τον ορίζο!..

Κ' έκαμπσε το δάχτυλό-τις, κε το δάνηκσε στον
 κόμπω με λίσα, καθος μιλούσε. Κε ο πόνος έδωσε στην φο-
 νί-τις κάτι το άπιρα τραγικο· κε ι Βιολάντενα, κε αφτι
 ακόμη, εστάνθηκε ότι ίταν μεγάλη ι στιγμή εκείνι.

— Τί θέλις να πικς μ' αφτο; ρότισε με τρόμο.

— Νά! ότι τον εαφτό-μου τον χάνω ό,τι θέλω...
 Μπορο να κόψω τόρα το χέρι-μου κε να το πετάκω
 απο το παράθυρο; Ε, ορίζο τον εαφτό-μου. Ο πατέρας-μου
 τίποτα δεν μπορι να χάμι. Πος θα με δέρι; θα με
 κλίσι; πως θα με σκοτόσι; Τί με τύτο; Πάλι εγώ χάνω
 ό,τι θέλω — τον εαφτό-μου — κε σα δε θέλω εγώ, άλλον
 άνθρωπο δεν πέρνω. Οχι· ποτε δε θα με δόσι σε όπιον
 θέλι εκείνας. Σας το λέω για να το κσέριτε μια για πάν-
 τα, γιατι δε θα το κσαναπο: Ιτε το Χριστάκι ίτε χα-
 νένα. Εγώ ίμε ι Στέλα τυ Βιολάντι.

Κ' εχτίπιζε το στίθος-τις το πλατι με δύναμι, κι
απο τα μάτια-τις τα αδάκριτα ετοκσέφθηκε άγρια αστραπι.
Ο, ήταν ορέα τι στιγμή εκείνι! Το πάθος τις χρομάτισε,
τις ζοογόνισε το κατάλεφχο πρόσωπο· τα πέταλα τυ κρί-
νου πέραν ένα ρόδινο χρώμα αδύνατο· ίχνος κακοπάθιας
δε φενόταν πια κε, για μια στιγμή, ι κόρι έλαμπζε με
τιν πρότι-τις ομορφια τιν περίφανι, με τιν πρότι ιγία
κε ζοι.

Ι Βιολάντενα ανανκάστηκε να χαμιλόσι το κεφάλι.
Εβλεπε άκσαφνα μπρός-τις μια δύναμι νέα, πυ δεν τιν
ίκερε, πυ δεν τιν φανταζότανε ος τόρα. Αλιθια, αφτι
ίταν ι Στέλα τυ Βιολάντι, ι κόρι τυ πατέρα-τις.

— Κατάλαθα, ψιθίριζε με λίπι· μα δε σιλογίζεζε,
διστιχιζμένι, τί θα πάθις, αν ακύσι τέτιο πράμα ο πα-
τέρας-ζο;

— Δεν τον φοβάμε! φόνακζε ι Στέλα· κε τί θα
μυ χάμι; θα με σκοτόσι... ίνε άλλο; Ε, δε με μέλι, ζυ
ίπα. Εγχο δε γιρέθο να ζίζο, παρα να ζίζο εφτιχιζμένι.
Αν δε μπορο, καλίτερα να με σκοτόσι... Καλίτερα να
πεθάνο... Στάζυ να ζυ πο· αν δεν έγγραφα εκίνο το γράμα,
δε θα μ'έγνιαζε· μα τόρα πυ το έγγραψα, θα χάμο
ό,τι μπορο για να ζόζο τιν ιπόλιψί-μυ. Θα μυ τι ζόζι
ο γάμος; θα μυ τι ζόσι ο θάνατος; Μυ ίνε αδιάφερο.
Ιδες αν άνικσα το στόμα-μυ να παραπονεθο ποτε για τα
βασανιστίρια πυ μυ κάνετε τοζον κέρο...

— Καλε, τίνος τα λες αφτα τα παραμίθια; ίπε
ι Βιολάντενα με μορφαζμο ανιπομονισίας. Κε τί πος
έγραψες ένα γράμα, πυ το χάτο-χάτο το πέραμε πίσο;...
Εγχο να ζυ πο τί ίνε: ίνε... πυ αγαπας το Χριστάχι.

Ι Στέλα χλονίστικε απο παλμο δυνατο. Στην αρχι
τις ίρθε να το αρνιθι, να το κρίψει. Οχι, δεν ίταν
αφτος ο λόγος... Αλα έπιτα σιλογίστικε, ότι μια πυ

άρχισε, έπρεπε να τα πι όλα· κε σα να το έξερε πως ήταν ι τελεφετέα φορα πυ θα μιλούσε, άντλιζε διαμιας όσο θάρος υπήρχε στα βάθι τις παρθενικίς-τις πειχίς, κε έπε:

— Νέ, τον αγαπο. Αν δεν τον αγαπούσα, δε θα το έδινα ακρόασι· αν δεν τον αγαπούσα, δε θα μ' έγνιαζε για το γράμα, — ύτε ι πρότι έμε ύτε ι έστερι, — δε θα επίμενα ολοςδιόλυ κε θα έπερνα όπιον ήθελε ο πατέρας-μυ. Μα τον αγαπο, κε θα κάμο ό,τι μπορέσο για να τον πάρο.

— Βγάλτο αφτο απο το νύ-συ, γιατι ο πατέρας-συ δεν τ' ακύι! έπε ι Βιολάντενα.

— Πιός το κσέρι!.. Μπορι στο τέλος να με λιπιθι κε να ιδι το σοστο. Εχουμε τόσα παραδείγματα!

— Α! τέτιες ελπίδες έχις; ό, καχομίρα, καχομίρα! δεν τον κσέρις τον πατέρα-συ!

— Μπορι· μα εμένα δε με χοράι αλο ετύτο το σπίτι.

Διαμιας ι Στέλα έγινε μελανχολικι. Κάθισε πάλι στο διβανάκι κε με φονι περίλιπι, σα να μιλούσε μονάχι-τις, κσακολύθισε:

— Οχι! δε με χοράι το σπίτι... σε κάθε χτίπι-μυ πυ μυ δύνουν, ακύο μέσα-μυ σα μια φονι να μυ λεί: „Φίγε! Φίγε!..“

Ι Βιολάντενα όρμισε έκσο φρενον, με τα χέρια σικομένα, με τα μάτια άγρια.

— Τί έπες; φόνακσε· να φίγις; ό, σιφερά-μυ κε μαθρίλα-μυ!.. να φίγις!

— Δεν ίπα τέτιο πράμα! έπε ι Στέλα με περιφρόνισι. Σικ μυ το λέτε με τον τρόπο-σας.

— Οχι, το έπες! αντίπε ι Βιολάντενα· έπες πως θα φίγις! κε για κίτακσε καλα, γιατι εγω δεν...

Ο θιμος έπνικσε τι φονί-τις. Κ' έβλεπε τριγίρο-

τις, εχ να ζιτύσε ν' αρπάξει τίποτα για να χτιπίσι
τι Στέλα.

Ο τρόπος αψτος ανέβασε στην επιφάνια όλο το
πίγμα τις κόρις. Όχι, δεν το ίπε! Τις έβαζαν στο στόμα
λόγο πυ δεν ίπε. Το σιλογίστηκε, πέρασε κι αψτο απο
το νύ-τις, αλα όχι, δεν το ίχε αποφασίσι. Κε ίσος δεν
θα το έκανε ποτε, όσο εχλिरα κε αν τιν τιρανύσαν,
γιατι ίταν ι Στέλα τυ Βιολάντι κε ίχε τιν περιφάνια-
τις, κε θα προτιμύσε να πεθάνι παρα ν' αχυστι πος
χεσπόρτικε. Αλ' αψυ ίταν έτσι, αψυ ίθελαν με το στα-
νιο να τιν πίζυν πος το ίπε, καλα λιπον, να ιδουν!

— Νέ, το ίπα! φόνακς= δυνατότερα απο τι μι-
τέρα-τις. Το ίπα κε θα το κάμο.

Μιλύσε με όλο το απεγνοζμένο θάρος ανθρόπου πυ
αψτοχτονι. Ι Βιολάντενα τα έχασε· ο θυμός-τις κόπικε,
τα γόνατά-τις λίθικαν, κ' έπεσε σε μια καρέχλα, όνκος
αδρανις. Αλα ίταν μια στιγμι μόνο αδυναμίας. Αμέσος
σικόθηκε κε, κεραβνοβολόντας τι Στέλα με το θλέμα, κε-
στόμικε σε μια θάναψι φράσι όλι τιν εντίποσι πυ τις
έκανε το χσαφνικο κσίπνιμα τις δυνατις εχίνις πσιχικς,
πυ τιν δοκίμαζε ι θία κε το μαρτίριο:

— Κατάλαθα· εσι, πεδί-μυ, έχις το διάολο
μέσα συ!

Ο ΝΤΑΝΤΙΣ θριάμβεψε: Οχι, όχι απαντούσε: Στέλα στο πατέρα το μίνιμα. Κε δεν ήταν ανάνκι να το πι ι Βιολάντενα· αφτο διαβαζόταν καθαρά στο θυμμένο, στο απελπιζμένο-τις πρόσοπο...

Αλα ο Παναγίς επέμινε να τυ τα εκθέσι όλα με το νι κε με το ζίγμα, κε ι Βιολάντενα, όπος πάντα, τον άχυσε.

— Ετσι έ;... καλα έλεγε κάθε τόσο ο Παναγίς. Κε ι ίρεμι αφτι εποδός έκριθε τόσο θυμο, ι έκφρασι τον ματιόν-τυ, πίσο απο τα χρисα γιαλια, ίχε γίνι τόσο στιγνι, τα μπαρμπετιόνια μάβριζαν κ' έφρισαν τόσο άγρια όστε ι Βιολάντενα αλιθινα φοβίθηκε. Προεστάνθηκε όλι τιν τρικιμία πυ ενχιμονούσε ι ασινίθιστι εχίνι γαλίνι. Κε στο τέλος, ενόνοντας τα χέριχ παρεκαλεστα, ίπε με δάχρια:

— Για τ' όνομα τυ Θεου, Παναγί-μου!.. Αστινε, άστινε τόρα... Μέρεσ πυ έρχυντε, δεν ακσίζι να σι-χίζεσε κε να θαργομας. Αστινε, να θράσι με το ζυμί-τις, να κσεθιμάνι· άστινε!.. Φιδάμε μι μας κάμι κα-νένα κίνιμα.

— Σαν τί; ρότισε με το χαμιλότερο μ π ά σ ο-τυ ο Βιολάντις.

— Μα κέρο κ' εγο ι καχομίρα; Μπορι να πέσι απο το παραθίρι...

— Μακάρι! ο Θεός κε ο λόγος-συ!

— Μπορι... κέρο εγο;... μπορι ν' ανίξει τιν πόρτα κε να φίγι...

— Ε;! συ ίπε τέτιο λόγο; ρότιζε ο Βιολάντις με τρόμο, σα να τον εγαλβάνιζαν.

— Οχι... δεν μυ τ'όπε... μ' απ' τα άλα-τις λόγια, κατάλαβα πως μπορι να τ'όχι κι αφτο στο νό-τις. Κε φαντάσυ, Παναγί-μυ, τί ντροπι, τί σιφορα, τί ατιμία ν' αχυστι τέτιο κσαφνικο για το σπίτι-μας. Για τ'όνομα το Θεου!..

— Εγνια-συ, έγνια-συ κε δε συ φέδγι! ίπε ο Παναγίς ισιχότερος. „Εχυσι τιν γνόςιν ι φίλακες...” Θα συ τιν κάμο εγο, πυ... (Ο λόγος κσεπσίχιζε στα χίλι-τυ, κε ο Παναγίς διθίςτικε σε κέπσις).

Περίεργο πράμα! — σιλογιζόταν ο Νταντις απογοιτεμένος. — Ιστερ' απο τόσα, κε να μιν ανεβένι αμέσος απάνο να τιν κσεκιλιάσι! Μά το σταβρο, έτσι τ'όρχετε να πάι να το κάμι εκίνος· μα σιλογιζόταν το „αρχιγυ παρόντος“, ένα ριτο πυ ίταν πάντα στο στόμα τυ Παναγι... Κε προσπαθύζε τόρα να τον εκσερεθίσι, επαναλαβένοντας κάθε τόσο, σα να μονολογύζε τάχα απο τιν αγανάχτικι.

— Αχυς εκι να επιμένι!.. Αχυς, λεί, να μι θέλι να μετανοίσι!.. Αχυς λεί, να τον αγαπα κε να μιν ενοι να πάρι άλον!.. Σκότομα θέλι, μά τιν Παναγία... σκότομα!

Αλα πυ ιδρονε το αφτι τυ Παναγι! τελίωσε ο Νταντις δεν αναγνόριζε σίμερα τον πατέρα-τυ.

Ιστερ' απο πολι όρα, — ε' όλο αφτο το διάστημα ο Παναγίς, σα να μι σινέβενε τίποτε, έπεκσε γλικομίλι-τος με τις μικρες, — τον ίδε να θγι έχσο στο διάδρο-μο κε τον άκυσε ν' ανεβένι τι εκάλα. Ι ελπίδες τυ

ζοογονήθηκαν και στάθηκε ν' αφυνχραστι... Νέα απαγοίτα-
πει! Ο Παναγής πέρασε το δωμάτιο της Στέλας, χωρίς
να σταματήσει, κ' εχσκολούθηκε ν' ανεβεί προς τη σοφίτα.
Προς το κέρρι, τη γίρεβε κι-πάνο...

Εμινε ως ένα τέταρτο, κ' έπιτα πήρε πάλι τη στε-
νη και γιριστη χαλίτσα. Αφτι τη φορά όμως σταμάτησε
στι θύρα της Στέλας, και μάλιστα την άνικσε. Τον άκουσε
πολι καλά ο Νταντς κ' έτρεκε. Τέλος πάντων!..

Και όμως τίποτε, τίποτε απο ό,τι περίμενε ο
Νταντς! Και ίδια η Στέλα παρακσενέφτηκε με το ίρε-
μο, το σχεδόν γελαστο ίφος τυ διμίου-τς. Σίγυρα η μι-
τέρα-τς δεν τυ ίπε ακόμα τίποτε, και θα πήγε για
να τς μιλήσι και να τιν χαλοπιάσι.

— Στέλα, σίκο, πεδί-μυ, και πάμε απάνο κάτι
να συ δίξο.

Μόνο για μια στιγμή μπορούσε ν' απαιθι η Στέλα.
Α, έφτασε αφτι η πρόκχλςι, για να τιν χάμι να ενοίσι,
ότι κάτι πολι φοβερο τιν περίμενε. Και σιχόθηκε με
παλμος τρόμυ.

— Ελκ, πάμε!..

Εκαμε λίγα βίματα. Αλα η σκινι με τη μιτέρα-τς
τιν ίχε σιντρίπει, τιν ίχε εχσαντλήσι τόσο, όστε δεν ίχε
δύναμι να σταθι στα πόδια-τς.

— Ερχυ και μιν κάνις έτσι!.. Μι φοβάσε και δε
θα συ κόπσο το κεφάλι... Για μπόγια με πίες;

Η Στέλα θίασε τον εαφτό-τς να προχορίζι και ακο-
λυθόντας τον πατέρα-τς, να φτάσι ως τιν αρχι-τς χα-
λίτσας, πυ οδιγύσε στι σοφίτα. Αλ' απο κι και πέρα δε
μπούσε... Το μαδρονίτρινο μύτρο τυ Νταντι, πυ στεκό-
ταν σα σκιάχτρο στο διάδρομο, τς έχοπε και το τελεφτέο
θάρο;... Κι ακόμηπιε στον τίχο, για να μιν πέσι.

— Έτσι ίπαμε; έκαμε ο Παναγής σε τόνο μορφς

φιλικίς. Α, Στέλα δεν ίσε παλικάρι!... Ελα γιά-συ, δό-
σε-μου εδο το χεράκι-συ, δόσε-μύ-το, μάτια-μου... Ελα,
στιρίξου κε ανέβενε.. Κυράγιε!

Κε τις πήρε το χεράκι, κε το πέρασε στο μπράτσο-
του, ελαφρα, γλικά, προσεχτικά, σα να έπερνε μπρά-
τσο τι θεγατερύλα-του, για να τιν οδιγίει στο πλεβρο του
χιμπρου... Νε, νε· σε Κάπιον θα τιν οδ.γύσε...

Μέρες, θδομάδες τ'όρα, ι Στέλα δεν ίχε εστανθι
το πατριχο χέρι, παρα στο στιγμίο άνκίγμα του χτιπί-
ματος. Αλα τί ήταν εκίνο μπρος σε τότοι Ο, τίποτε
πσιχρότερο, τίποτε αιδέστερο, τίποτε μορτιρικότερο δεν
ίχε υποφέρει στι ζοί-τις, απο τί μαλακι, τιν εκσαχολυ-
θιτικι επαφι τις όρας αφτις. Το φιλι πυ αλάζι ο κατά-
δικος με τον δίμιο πάνο στο ικρίομα, θέθεα δε θα ίνε
πιο απέσιο.

Κε άρχισε ν' ανεβένι το Γολγοθα, με απεγνοζμέ-
νι προσπάθια, σα να διαζόταν να τελιόσι το ανιπόφορο
μαρτίριο μαζί με τα σκαλοπάτια τις στενις κε γιριστις
εκαλίτσας, μαζί με τον πνιγερο αφτον άνίφορο, πυ τον
έκανε φθερότερο το σίδαμπο του διλινου, το φος πυ έστελνε
απο διο μικρος φενχίτες, ι πσιχομαχύσα ιμέρα.

Στιν πρότι στροφι, ο Παναγίς στάθηκε, κε γιρίζον-
τας το κεφάλι πίσο με αφστιρότιτα:

— Φεθ' απο δο, Νταντι! διέτακε. Κάτο γρίγο-
ρα! Δεν έχις δυλια εδο.

Ο Νταντις αφανίστι σαν καπνος. Αλα το πρόσοπο
του Παναγι εκσαχολύθηκε να γίνετε αφστιρότερο όσο ανέ-
βεναν... Επι ιέλυ: έφτασαν στι σοφίτα.

Ο Παναγίς προχώρισε κατεφθίαν προς μια θίρα
μονόφιλι, στενι, τιν άνικσε κ' έσπροκε ελαφρα τι Στέ-
λα, για να μπι μέσα... Κε στιν κόλας: θα έμπενε, κε

στιν κόλασι, για ν' αψίσι πιά έχινο το μπράτσο! Κε μπί-
κε, κ' έπεσε κάτω στο γιμνο πάτομα, σαν πεθαμένι με
ανιχτα μάτια... Ο Παναγίς στάθηκε στο κατόφλι, κρα-
τώντας το θιρόφιλο. Το πλατί-το σώμα σκέπαζε όλο το
άνιγμα.

— Αφτυ! ίπε· αφτυ μέσα θα σε κλίσω, ος πυ να
μετανόιςις κε να μυ γιρέπςις συμπάθιο... Πςομι κε νερο,
άλο δεν έχι... Κε θγάλτο απ' το νύ-συ προς θα σε θγά-
λο ποτε αλιότικα, παρα όπος θέλο εγο... Ισε ι Στέλα,
ίπες τις μάνας-συ, μα κ' εγο ίμε ο Παναγίς· θα πα-
λέψουμε· πίζμα εσι, πίζμα εγο, κε όπιος θαρεθι προτί-
τερα... Αλίθια, όποτε θαρεθις τι ζοί-συ, νά το παραθί-
ρι πυ θγένι στα κεραμίδια· κσαπόστα συ το αφίνο ελεφ-
θερο. Εδχι όκσο, πίγενε ίσιω με τιν άκρι, κε πέσε. Με
το κυτάλι θα σε μαζόκουμε ίστερα απο τιν αβλι... Κε
να πο ύλι τιν αλίθια, παστρικά κε κςάστερα; Αν δε γι-
ρίσις στυ Θευ τι στράτα, αφτο θα ίνε το καλύτερο. Κε
μίπος συ περνάι άλο τίποτα, πεδί-μυ; Ε, ό,τι ίπε ο
Θεος θα γίνι!

Βέβεια δεν ίχε κανένα σκοπο ν' απαντίσι ι Στέλα.
Αλα ότε ο Βιολάντις περίμενε ακρόασι. Εκλισε σιγα-σι-
γα τιν πορτίτσα, μ' ένα μισοχαχόμιρο ίφος, το πιο πα-
ράκςενο πυ μπρι κανις να φανταστι, πίρε μαζί-τυ το
κλιδι, κε κατέβικε.

Ο Ντιαντις θριάμβεθε!...

Το δομάτιο τις σοφίτας, όπου ίχαν φιλαχίσι τι Στέ-
λα, ίταν μια περίεργι καμαρύλα, πυ ίχε γίνι μόνο κε
μόνο για να βγένουν απο το παράθιρό-τις ι μαστόρι κε
να κςεζέρνουν τα κεραμίδια· γι' αφτο μπρι να πι κανις
πος ίταν όλι παράθιρο. Κάτο απο το χαμιλο, το γιρτο
εχίνο ταθανάκι, μόλις ιπίρχε πάτομα αρχετο για να χο-
ρέσι το αχερένιο στρόμα κε τι βυλιαγμένι καρέκλα, —

τα μόνα έπιπλα που ίβρε εκι μέσα ι Στέλα, εκτος απο ένα πύλινο κανάτι, — κε στο πσιλότερό-το μέρος μόλις μπορούσε να σταθι όρθιος ένας άνθρωπος. Ι πόρτα έκλινε μ' ένα μεγάλο λυκέτο· αντίκρι-τις το παράθιρο, με πράσινα παραθιρόφιλα σκοπια απομονομένι· τα κεραμίδια άρχιζαν αμέσως, σίριζα σχεδον με το θάθρο-το, κ' εκι στην άκρι — ο Θεος κσέρι προς, — ανθύσε μια ρίζα ρεζεντας.

Τις ενθίμιζε τα πεδικά-τις χρόνια αφτι ι καμαρύλα. Εδο ανέβενε με τον Νταντι, — ι μικρες δεν ήταν γενιμένες, — κ' έπεζαν. Ιταν το παλατάκι τυς. Ακόμι το πάτομα κε ι τίχι διατιρύσαν τα ίχνι τον πεγνιδιον τυ εφτιχιζμένου κερυ... Νά ι μεγάλη τριόθα, που ίχε σκαλίζει με το συγιά-το ο Νταντις στο πάτομα... Νά ι αστίες ζωγραφίες με τα πολίχρομα μολίδια στις τίχους... Νά κ' ένα μάθρο κάψιμο εκι στην άκρι, απο μια τρι-κατρώκα που πίγε να τυς θγάλι τα μάτια... Τί τρελό-πεδο εκίνος ο Νταντι;!.. Θιμάτε πο; έβγενε κε περπά-τύσε στα κεραμίδια, κε προς στεκόταν εκίνι φοβιζμένι στο παράθιρο κε τυ φώναζε:—„Μι, Νταντι!.. εκίνος το έκανε τότε χιρότερα, έτσι για να τι θασανίζι, για να διασκε-δάζι με τιν αγωνία-τις.

Ι πεδικες αναμνίσεις κσιπνύσαν άθελα στο πνέδμη τις φιλακιζμένις. Πός άλακσαν τα πράματα με τον κερο! Πιός να τις τώλεγε τότε, ότι το παλατάκι εκίνο το φεδρο, το εβρίχορο, το αγαπιτο, το εφτιχιζμένο πα-λατάκι τις μικρύλας, θα τις φενόταν σίμερα τόσο στενο, τόσο θλιβερο, τόσο σκοτινο, μ' όλο το φο; που ισορμούσε απο το πσιλό-το παράθιρο! Πιός να τις τώλεγε ότι μια μέρα θα τιν κλίνανε εκι μέσα να μαρτιρίσι, κε ι ν' αρνιθι τιν αγάπι-τις ι να πεθάνι!..

Ο Βιολάντις ίχε δόσι διαταγες με φοβέραι: „Να

μιν τολμίζει κανέννας ν' ανεβεί στη σοφίτα, γιατί θα το κόψει τα κατσικελίδια!" Ο Νταντς έλιονε απο την περιέργια· η Βιολάντενα με τα θιάς έκριβε τι στενοχώρια-τις· η Νιόνια εχινε δάκρια πικρα· αλλα κανέννας δεν τολμούσε να παρακύσει. Μόνο ο Βιολάντς ανέβανε δυο-τρεις φορές την ημέρα. Κρεκλίδονε το λυκέτο με το κλιδι που ίχε πάντα στην τσέπι-του, πρέθανε το μύτρο-του, έρεμο-χε πειχρο δοχίμαζε να χαμογελάσει κ' ερωτούσε:

— Ε... μετανόισες;

— Οχι αποκρινόταν η Στέλα. Κε ήταν αφτο το όχτι η μόνι λέκσι που πρόφερνε σ' όλο αφτο το διάστημα· κε ήταν κάτι πικνο κε σινκεντρομένο σε τόνο κε σε έκφρασι, που έκλινε μέσα-του όλα όσα ίχε να πι· κε ήταν κάτι φοβερο κε μεγαλόπρεπο.

— Καλα! έλεγε ο Βιολάντς. Κε τις έριχνε ένα κομάτι ψομι, όπος θα το έριχνε σε σκίλο, κε τις άφινε εκι χάμο το κανάτι με το νερο, κ' έβγαζε εκι το άδιο, κ' εκλίδονε την πόρτα, κε κατέβενε.

Κε πάλι το βράδι έ το προι:

— Ε... μετανόισες;

— Οχι!

Χίλιες φορές όχι! Ας ήταν όσο ήθελε σκληρι κι ανι-πόφορι η ζοί-τις εκι μέσα... Οχι! Ας ήταν φριχτο κε απαραδιγμάτιστο κε αφάνταστο το μαρτίριό-τις... Οχι! Ας τιν έχεγε η φλόγα του μεσιμεριου κε ας τιν πάγωνε η όροσια τις αθγικ... Οχι! Ας τιν έτρογε, καθος το έτρογε, το μάθρο κε κσερο ψομί-τις... Οχι! Ας εστερίτο όλα τα πράματα που αγαπούσε, ας μιν ίχε με τι να περάσει τι θλιβερί-τις όρα, στη γίμνια εκινι κε στην εριμια... Οχι!

Κε δεν ίχε τίποτα, αλήθεια. Η κόλασι του δοματί-τις, κάτω, μ' όλο το κσίλο που έτρογε, ήταν παράδισος μπρος στην κόλασι αφτι. Εκι τουλάχιστο ίχε κε κανέννας

εργόχιρο, ίχε κε κανένα βιβλίο, κ' ήταν στιγμες, — πός θα το πιστέψει! — που λιζμονύσε τι θλίψει-τις με την εργασία. Δεν τις ίχαν στερίσι επιτέλους ό,τι τις χριαζόταν για να ζι όπος ήταν σινιθιζμένοι, κε ίσος, αν την άφιναν κερο, πός κσέρι, μπορούσε κε να μετανοίσι. Μα εδο, εδο εστιν τρόγλι μ' ένα στρόμα αχερένιο κε με μια καρέκλα θυλιαγμένοι, — πός να κσεχάσι, πός να μετανοίσι;

Κε τόρα, διο μόνο πράματα ίχε που τις έδιναν κάπια παριγορια: το νερο, που το έβγαζε έκσο κ' εκρίονε, κε τις όρόσιζε τα φλογίζμένα στίθι, — κε το γράμα το Χριστάκι που το ίχε φιλαγμένο στον κόρφο-τις, φωτια για τον πάγο τις άβγισ, όροσία για τι φλόγα του μεσιμερου, φος για το σκοτάδι τις νίχτας. Νε κατόρθωσε να το κρατίσι αφτο το γράμα, μόλο που ο Βιολάντις ίχε χαλάσι τον κόζμο να τις το πάρι. «Δεν το έχο... απο το φόβο-μυ να μιν το ιδι κανένας, το έκαψα». Κε το έλεγε με τόσι επιμονι, που την πίστεψε. Κε τόρα το ίχε, κε το έσφινκε σα θισρβρο, κε το έβγαζε για να το φιλίσι χίλιες φορες την ιμέρα... Το ίχε μάθι απέκσο τόσο καλα, που ίκσερε με τί άρχιζε κε με τί τελίονε ι κάθε γραμι, κε ίχε μπρός-τις κάθε λέκει τι φυσιογνωμία, κε τι νίχτα τις έδλεπε σαν πίνινες στο σκοτάδι. Δίγι, πολι λίγι όρα αιμότανε. Τον τρόπο τις μονακσιας τον αποχίμιζε ι λίπι αλ' αφτι την κρατύσε το περισότερο άγριπνι. Ο λίγος-τις έπνος ήταν γιομάτος όνιρα. Μα, οιμει! ότε σ' αφτα δεν έδρισκε την εφτιχία. Πάντα το Χριστάκι έδλεπε με ένα Χριστάκι όχι όπος τον ονιρεβόταν την ιμέρα, ένα Χριστάκι αλιότικο, πειχρο, στιγνο, αδιάφορο, κακο.

Γιατί τάχα;

Μίπος δεν την αγαπούσε πια; Α, μπα, αδίνατο!.. Αν ίχε δόσι πίσο το γράμα, αν δεν περνύσε ποτε να την ιδι, ήταν βέβεα που τον ίχε φοβερίσι ο πατέρας-τις.

Αχ, πως θα ιπόφερνε ο καλός-τις, κε πιός κσέρι μι το μαρτίριό τυ ήταν σκληρότερο κε απο το δικό-τις!..

Κάποτε, ένα απόγεμα, τις φάνικε ότι τον ίδε. Απο το παράθ:ρο τις φιλακис, φενόταν μακρια ένα κομάτι τις Κενόργικας Ρύγας. Ο Χριστάκισ — νέ, αφτος ήταν, — πέρασε απο κι σα θιαστικος, σα φοβιζμένος, κε χάθηκε σα φάντασμα. Θα κίτακε θέθεα στο μπελχόνι κε στα παράθ:ρα κάτω αχ, πυ να το κσέρι, γιαι να σικόσι τα μάτια-τυ εχι πσιλα! Τί καλα αν περνύσε κε πάλι κι αν τιν έβλεπε!.. Θα τυ ένεθε να περάσι το θράδι, τιν νίχτα, να πλισιάσι, να σταθι απο κάτω, κε θα έκοθε τιν ανθιζμένι ρεζεντα, κε με κίνδινο τις ζοίς-τις θα προχορύσε ος τιν άκρι τις σκεπισ, κε θα τυ έριχνε τα άνθι κε θα τυ έλεγε: «Σ' αγαπο, αγάπα-με!» Αφτο ίθελε, ένα τέτιο ονιροπολύσε. Κ' έμενε προσιλομένι όρες ολόκληρες στο κομάτι εχίνο τυ δρόμου, το μακρινο...

Τί περίμενε; Πόσι ελπίδα μπορούσε πια να έχι; Μέσα στι σκοτινια τις πσιχίς-τις απο πύ θα έμπενε φως

ΑΧ, Ο ΧΡΙΣΤΑΚΙΣ δεν περνύσε... κ' εκείνι
έχανε λίγο-λίγο τὴν ἐλπίδα, — γιὰτι έχανε λίγο-λίγο κὲ
τι ζοι...

Στένοζε, έλιονε, πέθενε, — κὲ κάτο το σπίτι αν-
τιχύσε ἀπο γέλια χάρας.

Ίταν τὲς Παναγίας ἀνίμερα. Ο Βιολάντις κὲ ἡ Βιο-
λάντενα, ὁ Παναγὶς κὲ ἡ Μαρία δέχονταν τὲς ἐπισκέψεις
κὲ τὲς ἐφχες τὸν φίλον... Ἰ θίρες ὀρθάνυχτες, τὰ σαλό-
νια ἀνθοστολιζμένα, εορτάσιμα. Ἰ σπιτικὶ ἴχαν φορέσι τὰ
φεδρότερα-τὺς προσοπία, κὲ ὁ κόσμος, προὶ κὲ ἀπόγεμα,
ἀνεδοκατέθενε.

— Κὲ ἡ Στέλα; τί κἀνὶ ἡ Στέλα-μας;

— Ἀνίμπορὶ ἀκόμα, ἀπαντῶσε ἡ Βιολάντενα, μ' ἐχ-
φρασι λίπὶς παροδὶκι.

— Ἰ καὶ μένι, έλεγε κ' ὁ Βιολάντις με τὸ ἴδιον ἴφος·
δὲν κέρερετε πὸς ἴθελε σίμερα νὰ κατεθῇ· μα νὰ σας πο-
τὶν ἀλὶθία, ἐγὼ δὲν τὶν ἀφίσα. Ἰνε τόσο ἀδύνατι!

— Κὲ ἀπο τί ἱποφέρει μάτια· μὺ;

— Μα κέρω κ' ἐγὼ... νεβρικὶ κατὰστασι, μὲ ὁ
κάρω!

— Ἰνε τὲς ἱλικίας· γιὰτί δὲν τὲς κἀνετε κανέ-
να ταξίδι;

— Ἀφτο μὰς ἴπε κὲ ὁ γιὰτρος. Μα δὲ θέλι...

ό, ίνε πολί δίσκοι για ταξίδια... Ελεγα όμως να τι στίλο λίγες μέρες στην εκσοχή.

Το βράδι έγινε και μικρή σιναναστροφή, ι σινιθιζμένη. Ι μπαλκονόπορτες ανοιχτές, και το μεγάλο μπαλκόνι γεμάτο κυρίες και κυρίες. Ος πάνω στη φιλακή έφτανε ο φεδρος αλαλιτος.

Μια κυρία τραγούδιζε στο πιάνο άριες από τη Φαβορίτα· ένας νέος ίπε το απιρέτιτο Εριτυ, κ' έπιτα τραγούδιζαν ι διο ένα ντυέτο από το Ρυι - Μπλας. Ι ορέες φονές-τους αντιχόσαν παθιτικότητα στη σιοπι τις χαλοκερινις θραδιας και ο φιλόμολπος' κόζμος σταματούσε από κάτω ν' ακούει.

Ι Στέλα στέκόταν και αψι στο παράθυρο... Πέρα φενόταν λίγος τίχος από το αντικρινο σπίτι, και πάνω σ' αψο το κίτρινο κομάτι, σχηματιζότανε ένα φωτινότατο τετράπλεθρο. Ιταν από τιν ανοιχτή απέναντι μπαλκονόπορτα, και ίταν ένα κομάτι τις γιορτις, πυ έπεφτε εκι-πάνο σαν προβολή φωτινις ικόνας. Φενότανε ι βάρια σκιά του κοντου χρσοτου παραπετάζματος, και από κάτω κινιένταν πιγενοερχότανε, άλλες σκιες αμιδρότερες, ανακατομένες. Μια στιγμή τις φάνικε ότι ίδε τι μιτέρα-τις ν' ανατρέπει το κεφάλι από τα γέλια, και άλι στιγμή τον πατέρα-τις, με όπει και κινίματα εφτιχίας... Ι ατμόσφερα ίταν ιγρι από κάτω ανέθενε ι αβγυστιάτικη μιρυδια τις κσερις σταφίδας· το φενχάρι δεν ίχε θγι ν' αμαθρόει τα φότα τις πόλις, πυ κοκινόβαφαν εδο κ' εκι τους ατμους, και στον κατάμαδρο ουανο τα άστρα λάμπανε δαχριστάλαχτα.

Βιθιζμένη στις πένθιμους τις σιλογιζμους, ι Στέλα κρατούσε το μέτοπο με τα διο-τις χέρια. Ποτε δεν τις ίχε χάμι τόσο εντίποσι ι θέσι-τις, ποτε δεν ίχε αναμετρίει τόσο το μέγεθος τις διςτιχίας-τις, όσο απόπσε, μέσα στη φιλακί-τις, αντίκρι το φωτινο τετράγονο.

Ε-θανόταν κάτι, απίρος αλγίνο, σα να ίχε αναλιγόσι μέσα
ι πειχί-τις, κε το πρόσοπό-τις άρχισε να σισπάτε απο
λιγμυς. Λίγο-λίγο ι σποζμι γίνονταν δυνατότερι κε τις
σινκλόνιζαν το σόμα. Σχέπασε το πρόσοπο με τα χέ-
ρια, στιρίχτικε στο βάθρο τυ παραθύρου κε παραδόθηκε
στο μεγάλο εκίνο θρίνο. Τα δάκρια, τα τόσο σπάνια δά-
κριά-τις, τρέκσανε απόπειε, για πρòτι φορα, σαν ποτάμι.
Ορες έκλεγε. Ολος ο πόνος πυ ίχε κρατίσι μέσα-τις
τόσον κερο, κσεσπύζε· όλα τα δάκρια πυ δεν ίχε χίσι,
τόρα χίνονταν διαμιας. Κε μαζί-τις έκλεγε ι νίχτα, κε
στον κατάμαβρο υρανο τα άστρα έλαμπαν δακριστάλαχτα.

Τα φòτα έζθιζαν, ι θòριβι έπαψαν, ι σιοπι τις
νίχτας εκίθικε παντυ μαζί με το σκότος, κ' εκίνι έκλεγε.
Εκί σχεδον κσιμερόθηκε. Τιν άλι μέρα έκεγε όλι, ίχε
πιρετο. Κε τιν άλι, κε τιν άλι...

Τόρα τα κιτρινιζμένα-τις μάγυλα, τα μαραμένα
πέταλα τυ κρίνου, ίχαν διο βύλες χλομοκόκινες, σαν έμα-
τος κομένυ. Τα ολόμαθρα μάτια, ολάνιχτα σαν τρομαγ-
μένα, έβγαζαν φωτιες. Αχ, το κερι έλιονε τόρα με φλό-
γα, με φλόγα οχρι, σα να ίταν αναμένο, ιμέρα, μέσα σε
κανένα εριμοκλίσι...

Κε ι λίγι òρεκσι πυ ίχε, τις κόπικε ολότελα. Υτε
έδαζε πιγ στο στόμα-τις το πσομι, κε για να μι òόσι
ιποπσία, το πετύζε στα κεραμίδια. Μόνο το νερο δεν
τις έφτανε τόρα, σтин άζθεςτι δίπσα-τις. Κσαπλομένι πάντα
στο στρόμα το αχερένιο, αλ' άγριπνι νίχτα κε μέρα, ίχε
το πίλινο κανάτι δίπλα-τις, κ' ικονομούσε ακόμη κε τις
στάλες πυ έθγεναν απο τυς πόρους, κ' έβρεχε μ' αφτες το
μαντίλι-τις, κε το έφερνε στο φλογιζμένο μέτοπο, στα
φριγμένα χίλι... Θεέ-μυ, τί γρίγορα πυ τελίονε το νερο,
τί γρίγορα πυ απόμενε άδιο κε κσερο το κανατι, κε με
τί λαχτάρα περιέμενε το κενύργιο! Κε κατίντιζε τόρα να

Ίνε αφτο ο μόνος-τις πόνος, κε το μόνο-τις μαρτύριο,
 κε ι μόνι-τις ελπίδα, κε ι μόνι-τις ανακούφισι. Ι ζαί-
 τις έζβινε κε δεν ίχε δύναμι, παρα για να πίνι νερο.
 Εχανε τιν ιρσικότερι προσπάθια, κάθε φορα πυ άκουε
 τα βίματα τυ πατέρα-τις, για ν'ανασικόνετε στο στρόμα,
 κε για να τυ δείχνι πως ίνε καλα, κε για να προφέρνι
 σταθερα τιν επίμονι κι απελπιζμένι απάντισι-τις στιν στε-
 ρεότιπι ερότισι:

— Ε...μετανόισες;

— Οχι!

Κι ο Βιολάντις κατέθενε, χορις να υποπτέβετε τι-
 ποτα. Ι μέρες περνύσανε κε άρχισε ν'απελπίζετε. Εχίνος
 νόμιζε πως ίστερα απο λίγες ώρες τέτιας φιλακίς, ι Στέλα
 θα έπεφτε στα πόδια-τυ. Αλα νά πυ αφτο δεν έγινε,
 κε κατα τα φενόμενα οτε θα γινόνταν. Κι ο Βιολάντις
 απο μέσα-τυ ανισιχύσε πολι. Οχι πως ίχε μετανοίσι αφτος,
 όχι πως λιπόταν τιν κόρι-τυ. Μπα Θεος φιλάκσι! αφτος
 να λιπιθι το „κσένο κρέας“, κε ίστερ' απο τέτιαν αφθά-
 δια, απο τέτιο πίζμα, απο τέτιαν ατιμία; Αλα φοβόταν
 τον κόσμο. Αφτι ι μιστιριόδισ αρόστια τις Στέλας δεν
 ήταν δύνατο να διαρκέσι χορις υποψία, χορις εκάνδαλο.
 Κε ζιτόσε καμια άλι λίσι. Εκσαφνα να τι βγάλι απο το
 σπύτι, να τι στίλι σ' εκσοχι, να τι στίλι ταχσίδι, κ' εκι πι-
 ας ζύσε ι ας πέθενε, τυ ήταν αδιάφορο. Αλα πός να το κάμι;
 Απέναντι τον δικόν-τυ όλον, ι φιλοτιμία-τυ ήταν εκτεθι-
 μένι: κε με τί πρόφασι θα έδγενε απο τι φιλακί-τις ι
 Στέλα, πριν να πέσι στα πόδια-τυ; Αφτο δε θα το έπερ-
 ναν για υποχόρισι, γι' αδυναμία δικί-τυ;

Τελοςπάντον, ο άνθρωπος δεν ίκσερε τί να κάμι,
 όταν εκσαφνα μια ίδισι ίλθε να τον θγάλι απο τιν αμι-
 χανία: Ο Χριστάκισ ο Ζαμάνος τα έφτιασε, λεί, με
 τι θιγατέρα τυ κόντε-Μαρχότσι, τιν έχλεψε, μάτια-μυ,

επες το θράδι, κε απο δο παν κι άλι!..

Μόλις άκουσε τέτιο πράμα ο Παναγισ, έγινε έκσο φρενον απο τι χαρά-του· κε αμέσος με κίνημα ορμέμ-φιτο, έχωσε το χέρι-του στην τσέπι κ' έπιασε το κλιδι του λυκέτου... Έτσι τελιόνανε όλα με το κενόργιο κ' άζο του σιορ-Χριστάχι. Τί καλα! Κ' ενο θα μπορούσε εκσέρετα ν' ανίξει πια τι φιλακι τις Στέλας, θα τις έρι-χνε κε σα σιχοροχάρτι την ίδις, κε θριαμβεφτικα θα την προχαλύσε να καμαρόσι τον αγαπιτικό-τις, τον τίμιο νέο, πυ γι' αγάπι-του τόλμισε να πι όχι στον πατέρα-τις.

Κε ι χαρά-του ήταν άγρια, εκδικιτικι χαρα, κε φαν-ταζόταν με απερίγραπτι εφροσίνι ικανοπίσις, όλο το σπαραγμο, όλι την ταπίνοσι, όλο τον εκσεφτελιζμο πυ θα δοκίμαζε ι εροτεμένι κε περίφανι Στέλα. Έτρεχε ανι-πόμονος στο σπίτι κε πήρε διο-διο τα σκαλια, όσπου έφτασε στι σοφίτα.

« — Πός θα τις φανι τις Στέλας πυ θα με ιδι σίμερα χορις πσομι κε νερο! » σιλογίστικε με γέλιο απο μέσα-του καταχθόνιο. « Θα νομίσι πως την καταδικάζο να πεθάνι τις πίνας! »

Ανικσε την πόρτα κ' έτσι, για να πέχσι, πρόδαλε κατα σινίθια το κεφάλι-του κ' ερότισε:

— Ε... μετανόικες;

Παρακσενέφτικε πυ δεν άκουσε το όχι κε χίτα-χε. Ι Στέλα ήταν κσαπλομένι, ακίνιτι, με τα μάτια ολάνιχτα. Κοντά-τις, σχεδον πάνο στο στίθος-τις, ένα χαρτι ζαρομένο· κε δίπλα το πύλινο κανάτι, φριγμένο, κατάκσερο.

Ο Παναγισ ανατρίχιασε κε προχώρικε ένα βίμτ... Κίτακε καλίτερα κε αμέσος, χτιπόντας ελαφρα τα χέ-ρια-του μ' έκπλικσι, πσιθίρικε:

— Μπα! έσκασε...

Έμινε λίγες στιγμές ακίνητος σαν άγαλμα, κ' έπιτα έσχιπσε για να θεθεοθι.

Νε· ο Θεος λιπιθικε τι Στέλα κε τινε λίτροσε απο τιν ιδιςι πυ τις έφερνε σίμερα ο πατέρας-τις.

...Ι κιδιά-τις έγινε «μεγαλοπρεπς κε σινκινιτι-κοτάτι». Ο Δεσπότις με όλυς τυς παπάδες, χώρα κε χορια, όλα τ' αμάκσια, αγορά κε ιδιωτικα, όλα τα λυ-λύδια τυ κόσμου, διο επικίδι, ένας επιτάφιος, ελεγία τιπομένα απ' όλυς τυς ζακινθίνυς πιτες, κε δάκρια ατελίστα. Παρατιρίθικε, ότι ο Παναγς εκλεγε πικρότερ' απ' όλυς, κε απο το Νταντι ακόμα, πυ κσεφόνιζε στιν Εκκλησία σαν το γυρόνι πυ το σφάζυν. Κι αλιθινα να μετανοίσανε ι Βιολάντιδες για ό,τι έχαμαν, πάλι δε θα κλέγανε όπος κλέγανε τόρα, για να δίκυν στιν κόσμο λίπι πυ δεν ίχαν.

— Μπράδο, Παναγί-μυ, έλεγαν ι φίλι τις ικογε-νίας. Εκαμες το τελεφτέο-συ χρέος στο πεδάκι-συ, σαν καλος πατέρας. Ποτε δε ματαστάθικε τέτιχ κιδιά.

— Ε, το κατα δίναμιν, απαντύσε ο Παναγς με-τριόφρονα. Εχι πυ θα τα έπερνε πρίχα, ας πάνε τόρα...

Κε τα κλάματα δεν τον άφριναν να τελιόσι.

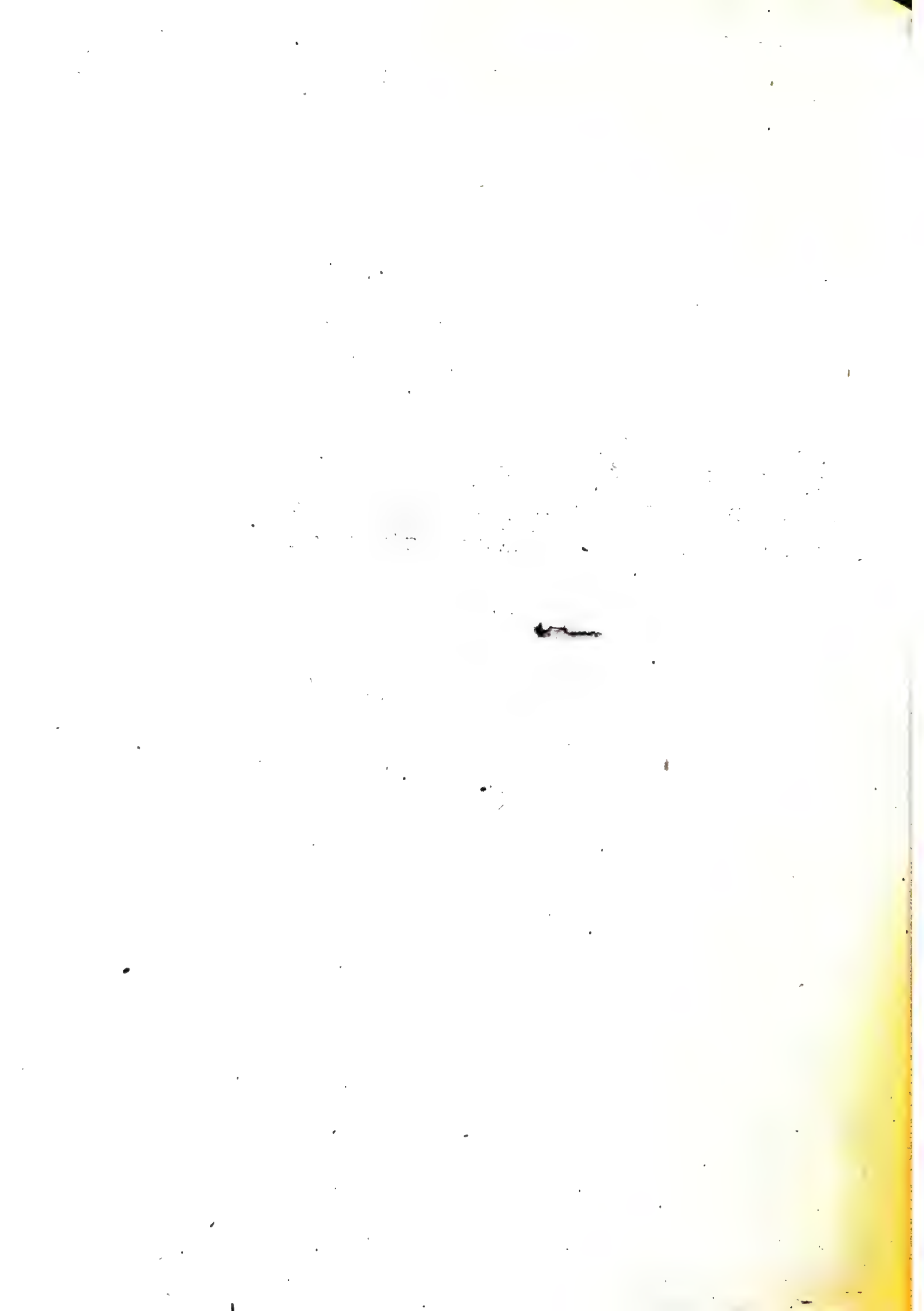
Το βράδι όμως, όταν ι ικογένια έμινε μόνι, ο Πα-ναγς σκύπιε μια χαρα τα δάκρια-τυ, πίρε το σινιθιζ-μένο-τυ άγριο, στάθικε, τυς κίτακσε όλυς ένα-ένα κε ίπε:

— Ετσι, να δόσι ο Θεος, κε όλα τα πεδια πυ δειν ακύνε τον πατέρα-τυς. Φτάνι πια τα μικροκλάματα! Τόρα ίμαστε μοναχί-μας.

Οστόσο, με όλι τι μιστικότητα τις ικογενίας, μ'όλι τιν τέχνι πυ ικονόμιζε τα πράγματα ο Παναγς, κατι πσιθιρίστηκε. Ι κάπος παράκσενι αρόστια τις Στέλας, ι

είμποσι να πεθάνι τιν ίδια μέρχ που ακύστηκε το χάζο του Χριστάκι, κάτι μισόλογα του σπιτικού, η ερωτική ιστορία που ήταν γνωστή σ' έναν κίχλο, όλα αυτά σχετίζονταν, σχολιαστικάνε, κ' εβγίκα λόγος πως η θιγατέρα του Βιολάντι «φαρμακόθηκε για το Ζαμάνο». Αλλι το πιστέψανε, αλλι όχι, κανένας όμος δεν έμαθε ποτε όλη την αλήθεια.

Ισος θα μ' ερωτίσετε, αν η γάμι του Χρισ-άνι έγιναν τιν ίδια ημέρα που κιόεφτηκε η Στέλα. Όχι· δυγόμε τα πράματα όπως έχουν κε, έσο ορέα θα ήταν μια τέτλια αντίθεσι, λιπύμε που δε μπορο να σας τιν προσφέρω. Χριάστηκε πολισ κερως για να πιστι ο κόντε-Μαρκότσινα να μετρίσι τιν πρίκα, κε η «χρиси νεολέα» του τόπου άργισε να σινεοριτάσι τους εφτιχιζμένους αφτους γάμους.

Главный редактор **Х. М. НАЧАЛОВ**

Ответ. редакт. **И. ИОРДАНИДИ** Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 2-XI—1935 г.

Издание № 209

формат бумаги 125x176

Тираж 1090

Подп. в печ. 14-XI—1935 г.

Уполкрайлит И—10502

Об'ем 4 печ. л.

Знаков в 1 печ. л. 38.160

Заказ № 1912

Типография „Коммунистис“ Ростов на Дону 1935 г.

Ц. 128/5.
Акт № 14
Вскрыт в _____

U 1192 4

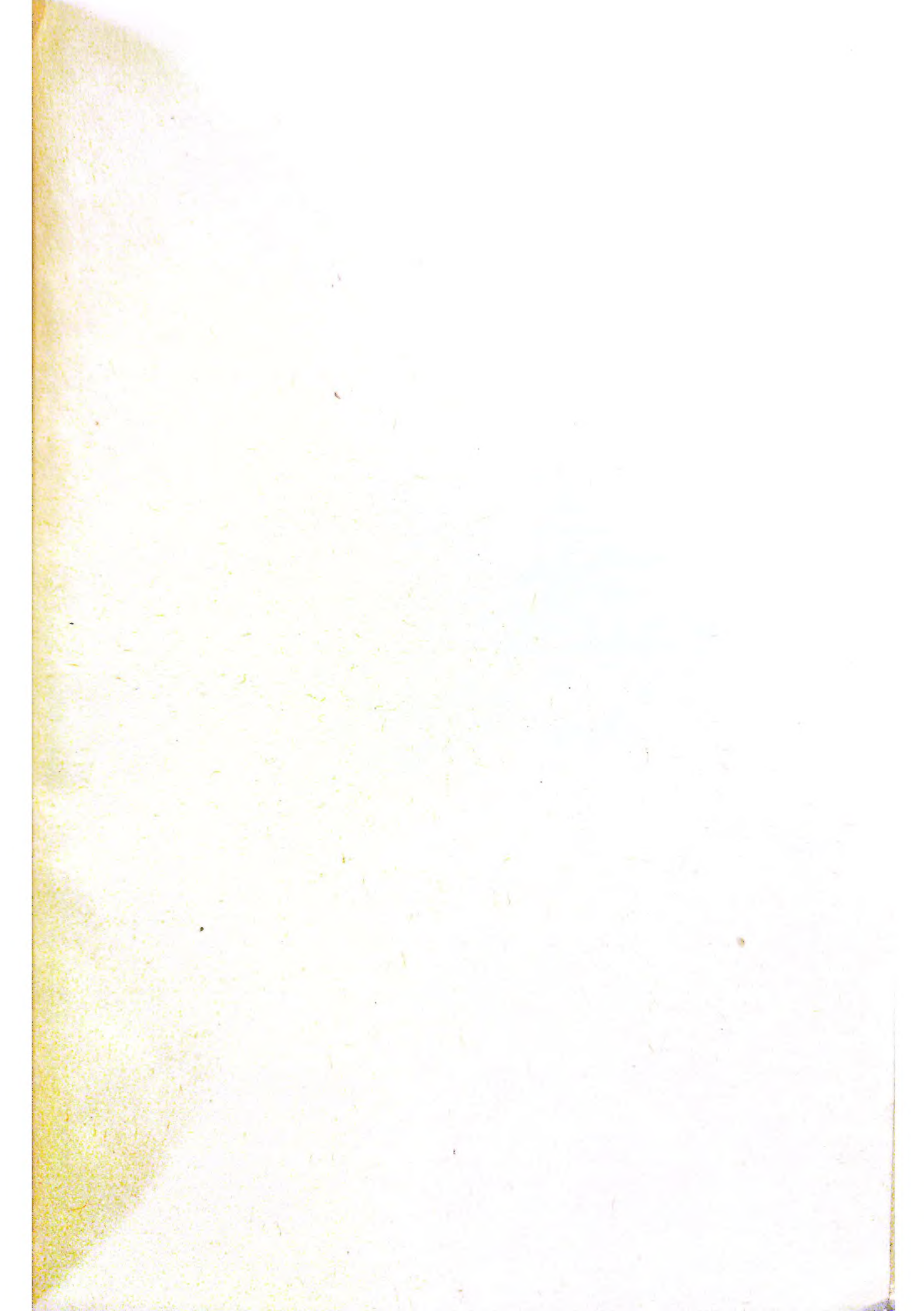
D 10
4192

Тираж 1 р.
Цена 1 р.

Григ. Кеенопуло

СТЕЛА ВИАЛАНТИ

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Московская 53, Ростов н-Д.
КНИГОЦЕНТР

D 10
419a